

Univerzita Palackého v Olomouci

Filozofická fakulta

Komparace bankovních poplatků v ČR a USA

Bakalářská práce

Olomouc 2015

Ondřej Chyla

Univerzita Palackého v Olomouci

Filozofická fakulta

Komparace bankovních poplatků v ČR a USA

Bakalářská práce

Autor: Ondřej Chyla
Studijní obor: Angličtina se zaměřením na aplikovanou ekonomii
Forma studia: Prezenční
Vedoucí práce: Ing. Zdeněk Puchinger

Olomouc 2015

Univerzita Palackého v Olomouci
Filozofická fakulta
Akademický rok: 2014/2015

Studijní program: Filologie
Forma: Prezenční
Obor/komb.: Angličtina se zaměřením na aplikovanou ekonomii
(APLEKA)

Podklad pro zadání BAKALÁŘSKÉ práce studenta

PŘEDKLÁDÁ:	ADRESA	OSOBNÍ ČÍSLO
CHYLA Ondřej	Na Svobodě 3103/30, Ostrava - Martinov	F11566

TÉMA ČESKY:

Komparace bankovních poplatků v České republice a ve Spojených státech amerických.

NÁZEV ANGLICKY:

Comparison of bank charges in the Czech Republic and in the USA.

VEDOUcí PRÁCE:

Ing. Zdeněk Puchinger - KAE

ZÁSADY PRO VYPRACOVÁNÍ:

Hlavním cílem bakalářské práce je komparace bankovních poplatků v České republice a Spojených státech amerických. V teoretické části se budu zabývat popisem bankovního systému v České republice a ve Spojených státech amerických. Detailně se zaměřím na vybrané bankovní produkty a poplatky s nimi spojenými. V praktické části se chci zaměřit na analýzu a komparaci vybraných poplatků bank. V praktické části chci dále provést dotazníkové šetření spokojenosti klientů s bankovními poplatky jak v ČR, tak i USA.

SEZNAM DOPORUČENÉ LITERATURY:

BELÁŠ, Jaroslav, 2010. Management komerčních bank, bankových obchodů a operací. Vyd. 1. Žilina: GEORG, 471 s. ISBN 978-80-89401-18-5.
DVOŘÁK, Pavel a Jan HANOUSEK. Paying for banking services: what determines the fees?. CERGE-EI, 2009, 25 s. Working paper series (CERGE-EI). ISBN 978-80-7344-178-4.
KAŠPAROVSKÁ, Vlasta, 2010. Banky a komerční obchody. Vyd. 1. Kravaře: Marreal servis, 172 s. ISBN 978-80-254-6779-4.
KRÁL, Miloš, 2009. Bankovníctví a jeho produkty. Žilina: GEORG, 265 s. ISBN 978-80-89401-07-9.
MEJSTRÍK, M.; PEČENÁ M.; TEPLÝ P. Základní principy bankovníctví. 1. vyd. Praha: Nakladatelství Karolinum, 2008. 627 s. ISBN 978-80-246-1500-4.
POSPÍŠIL, Richard, Vladimír HOBZA a Zdeněk PUCHINGER. Finance a bankovníctví. Olomouc: Univerzita Palackého, 2006, 76 s. ISBN 80-244-1297-7.
REVENDA, Zbyněk. Peněžní ekonomie a bankovníctví. 5., aktualiz. vyd. Praha: Management Press, 2012, 423 s. ISBN 978-80-7261-240-6.
REVENDA, Zbyněk. Centrální bankovníctví. 3., aktualiz. vyd. Praha: Management Press, 2011, 558 s. ISBN 978-80-7261-230-7.
SCHLOSSBERGER, O. Platební služby. 1. vyd. Praha: Management Press, 2012. 325 s. ISBN 978-80-7261-238-3

Podpis studenta: .....

Datum: 20.11.2014

Podpis vedoucího práce: .....

Datum: 20.11.2014

Prohlášení

Místopřísežně prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma: „Komparace bankovních poplatků v ČR a USA.“ vypracoval samostatně pod odborným vedením Ing. Zdeňka Puchingera a uvedl jsem všechny použité zdroje a literaturu.

V Olomouci dne.....

Podpis .....

Poděkování

Tímto bych chtěl poděkovat panu Ing. Zdeňku Puchingerovi za odborné vedení mé bakalářské práce, trpělivost při její tvorbě a děkuji za cenné rady, které přispěly k vypracování této práce

Obsah

Úvod.....	8
1. Charakteristika bankovního systému ČR a USA.....	10
1.1 Bankovní systém České republiky.....	10
1.2 Bankovní systém USA.....	12
2. Bankovní poplatky.....	17
2.1. Definice bankovních poplatků.....	17
2.2. Původ vzniku bankovních poplatků.....	18
2.3 Význam bankovních poplatků pro banku.....	19
2.4 Vývoj výnosů z poplatků a provizí v ČR v letech 2004-2014.....	20
2.5 Vývoj výnosu z poplatků a provizí v USA v letech 1993- 2009.....	24
2.6 Porovnání poměru úrokového výnosu k výnosu z poplatků a provizí v letech 1993-2009 v USA a ČR.....	26
3. Analýza nabídky běžných účtů.....	28
3.1 Česká spořitelna.....	30
3.2 Komerční banka.....	32
3.3 ČSOB.....	35
3.4 UniCredit Bank.....	37
3.5 Bank of America.....	39
3.6 JPMorgan Chase.....	41
3.7 Wells Fargo.....	43
3.8 Citibank.....	45
4. Komparace bankovních poplatků na běžném účtu v ČR a USA.....	48
4.1 Komparace běžných účtů v ČR a USA pro běžného uživatele.....	49
4.2 Komparace běžných účtů v ČR a USA pro studenta.....	52
Závěr.....	56

Summary	58
Seznam pramenů a literatury	59
Literatura.....	59
Legislativa.....	59
Internetové zdroje	59
Seznam zkratk	63
Seznam obrázků.....	64
Seznam grafů	64
Seznam tabulek.....	65

Úvod

Téma bankovních poplatků patří stále k aktuální problematice na poli bankovníctví. V dnešní době prakticky každý z nás vlastní nebo v budoucnu bude vlastnit alespoň běžný účet u banky. Se založením jakéhokoliv typu bankovního účtu nám vznikají nejen práva, ale také povinnosti, které je nutné dodržovat. Jednou z nich je platit bankovní poplatky vznikající nám na bankovním účtu jako například za vedení účtu, poplatky za příchozí a odchozí platby apod.

V České republice se již dlouho dobu vedou diskuze o výši bankovních poplatků. V posledních letech vzniklo několik webových stránek (např. bankovnipoplatky.com), které se snaží klienty bank informovat o dění v bankovním sektoru v oblasti poplatků. Zvýšená informovanost klientů a nástup tzv. „nízkonákladových“ bank vede k tomu, že banky jsou nucené změnit svou obchodní politiku v oblasti poplatků a začínat nabízet výhodnější produkty. V roce 2009 Evropská komise zveřejnila průzkum, kde srovnávala náklady na využívání běžného účtu. Česká republika obsadila sedmou příčku nejvyšších nákladů na běžný účet v rámci EU. Nabízí se tedy otázka - jsou bankovní poplatky v naší zemi opravdu stále tak vysoké?

Ke komparaci bankovních poplatků jsem zvolil Českou republiku, kde velké komerční banky jsou kritizované za relativně vysoké bankovní poplatky, a jako protipól Spojené státy americké. Tyto státy se liší v mnoha směrech. Jak moc se ale liší v oblasti bankovních poplatků?

Cílem bakalářské práce je porovnat úroveň bankovních poplatků v České republice a Spojených státech amerických, konkrétně jejich výši u vybraných běžných účtů, které nabízí největší komerční banky v ČR a USA, a nalézt nejvýhodnější běžný účet s nejnižšími poplatky.

Pro účely komparace vytvořím modelové klienty komerční banky, kteří jsou vlastníky běžného účtu a provádějí operace s nimi spojené. Bankovní instituce, které při komparaci použiji, jsou představitelé tzv. „Velké čtyřky“ v ČR – Česká spořitelna, Československá obchodní banka, Komerční banka, UniCredit Bank. V USA představitelé tzv. „Big Banks“ – JPMorgan Chase, Bank of America, Wells Fargo, Citibank.

K dosažení definovaného cíle bude použita metoda deskripce v teoretické části při popisu charakteristiky bankovního systému v ČR a USA, uvedení do problematiky a vymezení bankovních poplatků. V praktické části pak použiji metodu analýzy v případě bankovních sazebníků jednotlivých bank a na závěr provedu metodu komparace. Předmětem komparace bude celková suma, kterou modeloví klienti zaplatili na bankovních poplatcích u svých běžných účtů. Kritériem pro komparaci účtů budou poplatky za vedení účtu, výběry z bankomatů a bezhotovostní platební styk. Cíl bude nalézt nejvýhodnější běžný účet pro mnou vytvořené modelové klienty. Kritérium pro model bude, zda je klient student nebo klient se stálým příjmem. Parametr pro komparaci bude přepočten podle parity kupní síly podle údajů OECD, a také zjistím jak velkou část (v %) z průměrné měsíční hrubé mzdy klienta tvoří bankovní poplatky.

V první kapitole teoretické části stručně charakterizuji bankovní systém v ČR a USA s důrazem na obchodní bankovníctví z důvodu seznámení se se situací na poli bankovníctví v obou státech, které budou předmětem komparace.

Ve druhé kapitole teoretické části se pak zaměřím na samotné bankovní poplatky. Konkrétně na definování tohoto termínu, účetním zachycení a důvodu vzniku. Posléze analyzuji vývoj výnosu z poplatků v ČR a USA. Dále srovnám poměr úrokového výnosu k výnosu z poplatků a provizí v obou zemích.

V třetí kapitole se budu zabírat vybranými bankovními institucemi, které v krátkosti představím a analyzuji jejich nabídku běžných účtů a běžných účtů pro studenty.

Ve čtvrté kapitole představím modelové klienty – student a člověk v zaměstnání ve středních letech (40 let). Každý z nich má jiné potřeby a nároky, které by měl jejich běžný účet splňovat. Sestavil jsem tedy služby využívané modelovými klienty během měsíce, které poslouží pro výpočet bankovních poplatků za daný měsíc. Zároveň bude provedena i komparace běžných účtů s cílem nalézt nejvýhodnější běžný účet pro modelového klienta v obou zemích zároveň. Díky tomu zjistím, zda výhodnější běžný účet nabízí banky v ČR nebo USA.

1. Charakteristika bankovního systému ČR a USA

V následující kapitole se zaměřím na stručnou charakteristiku bankovního systému v České republice a Spojených státech amerických.

1.1 Bankovní systém České republiky

V následující kapitole bude cílem popsat a vymežit centrální a obchodní bankovníctví v ČR. Nejprve stručně charakterizují centrální bankovníctví v ČR a objasním funkce, které centrální banka zastává. V další části se zaměřím na obchodní bankovníctví.

Bankovní systém v České republice lze charakterizovat jako dvoustupňový, univerzální, vysoce otevřený (s velkou přítomností zahraničních institucí) a pobočkový. Teprve v době nedávné se bankovní systém na území tehdejšího Československa přetransformoval na dvoustupňový. Je také důležité zmínit, že jelikož je ČR členská země EU, její bankovní systém je určován principy, které jsou obsaženy ve směrnících EU upravujících činnost a regulaci bank.¹

1.1.1 Centrální banka – Česká národní banka

Česká národní banka svou činnost započala 1. 1. 1993. Hlavní sídlo České národní banky se nachází v Praze a její pobočky se nachází v Ústí nad Labem, Českých Budějovicích, Hradci Králové, Plzni, Brně a Ostravě. Nejvyšším řídicím orgánem ČNB je bankovní rada, v jejímž čele je guvernér. Dalšími členy jsou dva viceguvernéři a čtyři členové bankovní rady. Všichni členové bankovní rady jsou jmenováni prezidentem na nejvýše dvě šestileté období. Od 1. 7. 2010 byl do funkce guvernéra jmenován Miroslav Singer.

Česká národní banka je orgánem, jenž dohlíží na finanční trh. Její postavení nalezneme zakotvené v Ústavě České republiky v hlavě 6 čl. 98, která ji dává postavení ústřední banky. Její činnosti jsou pak vymezeny v Zákoně č. 6/1993 Sb., o České národní bance. V tomto zákoně nalezneme, že jejím hlavním cílem je „*péče o cenovou stabilitu*.“² Její pomyslnou pákou se při dosahování jejího hlavního cíle stávají „*změny*

---

¹ REVENDA, Zbyněk. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. 5., aktualiz. vyd. Praha: Management Press, 2012, 88 s. ISBN 978-80-7261-240-6.

² Zákon č.6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů.

v nastavení měnových podmínek, zejména pak změny základních úrokových sazeb.“³ „Pokud tím není dotčen její hlavní cíl, Česká národní banka podporuje obecnou hospodářskou politiku vlády vedoucí k udržitelnému hospodářskému růstu.“⁴ Jelikož se nacházíme v tržní ekonomice, tak „Česká národní banka jedná v souladu se zásadou otevřeného tržního hospodářství.“⁵ Centrální banka při dosahování jejího hlavního cíle plní řadu úkolů – určuje měnovou politiku, emituje bankovky a mince, řídí peněžní oběh, platební styk a zúčtování bank, dohlíží nad bankovním sektorem a dále sleduje rizika, která by narušovala plnění cíle.

Důležitý aspekt, který musí být zmíněn, centrální banka je ve své činnosti na vysoké úrovni samostatnosti. Poslanec, senátor, předseda vlády, ba dokonce ani prezident ČR nemohou zasahovat a mluvit do činnosti, poněvadž do činnosti centrální banky lze zasahovat jen a pouze na základě zákona.

Z pohledu **makroekonomického** plní centrální banka funkce - emise hotovostních bankovek (a mincí), měnová politika, operace s devízovými prostředky. Z hlediska **mikroekonomického** se pak jedná o funkce jako regulace a dohled nad bankovním systémem, banka bank, banka státu a reprezentace státu v měnové oblasti.

1.1.2 Obchodní bankovníctví v ČR

K prvnímu čtvrtletí 2015 působí na českém bankovním trhu 46 bank a poboček zahraničních bank. Z toho celkem 18 bank, 5 stavebních spořitelen a 23 poboček zahraničních bank. Navíc k tomuto období mělo oprávnění poskytovat své bankovní služby na území ČR 373 bank z členských států EU.⁶

Největší podíl na bankovním trhu mají banky tzv. „Velké čtyřky“, mezi které patří Česká spořitelna, Komerční banky, Československá obchodní banka a UniCredit Bank. K datu 31. 12. 2014 z celkové bilanční sumy 5310,6 mld. Kč vlastnily velké banky⁷ aktiva v hodnotě 3031,3 mld. Kč, což se rovná 57,1% podílu na celkových

---

³ Česká národní banka: *Měnová politika* [online]. 2003-2015 [cit. 2015-03-15]. Dostupné z: http://www.cnb.cz/cs/menova_politika/

⁴ Zákon č.6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů

⁵ Zákon č.6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů

⁶ ČNB. *Seznamy regulovaných a registrovaných subjektů finančního trhu* [online]. 2015 [cit. 2015-04-21]. Dostupné z : https://apl.cnb.cz/apljerrsdad/JERRS.WEB07.INTRO_PAGE?p_lang=cz

⁷ Velké banky = bilanční suma > 250 mld. Kč

aktivech českého bankovního sektoru. Střední banky⁸ měly 21,1% podíl, malé banky⁹ 3,4 %, pobočky zahraničních bank 9,78 % a stavební spořitelny 8,58% podíl.¹⁰

1.2 Bankovní systém USA

Bankovní systém v USA lze charakterizovat jako dvoustupňový, univerzální, málo otevřený a unitární. V předcházející kapitole jsem stručně vymežil centrální a obchodní bankovníctví v České republice. Totéž hodlám učinit v následující kapitole v případě Spojených států amerických (dále jen USA). Nejdříve se zaměřím na centrální banku USA – Federální rezervní systém. Nastíním ve zkratce její historii a funkce, které zastává.

1.2.1 Fed – struktura a funkce

V roce 1913 byl schválen zákon Federal Reserve Act. Zákon podepsal americký prezident Woodrow Wilson¹¹ 23. 12. 1913¹², a dal tak vzniknout nové centrální bance pod názvem **Federal Reserve System (Fed)**.¹³

Federální rezervní systém (Fed) zahájil svou činnost v roce 1914 a jeho struktura a činnost zůstaly až na pár detailů takřka stejné až doposud. Struktura Fedu se skládá z Rady guvernérů (Board of Governors), dvanácti Federálních rezervních bank a jejich poboček (25), Federálního výboru volného trhu (Federal Open Market Committee) a tří poradních rad. Formálně zde spadají i členské banky, které samozřejmě nelze považovat za centrální banky. Funkčně však těchto dvanáct Federálních rezervních bank funguje jako jedna centrální banka, která je řízená Radou guvernérů. Pro pochopení této

---

⁸ Střední banky = s bilanční sumou 50-250 mld. Kč

⁹ Malé banky = s bilanční sumou <50 mld. Kč

¹⁰ ČNB. *Základní ukazatele o sektorech finančního trhu* [online]. 2003-2015 [cit. 2015-04-21]. Dostupné z : http://www.cnb.cz/cs/dohled_financni_trh/souhrne_informace_fin_trhy/zakladni_ukazatele_fin_trhu/

¹¹ 28. Prezident USA v letech 1913-1921.

¹² Zajímavostí je, že zákon podepsal americký prezident Woodrow Wilson 23. 12. 1913 v noci před Štědrým dnem, kdy většina poslanců již byla na vánočních prázdninách a tudíž nikdo nemohl vznést protest. W. Wilson později svého činu litoval a prohlásil: „*Jsem velmi nešťastný člověk. Nevědomky jsem zruinoval vlastní zemi. Nad velkým průmyslovým národem vládnou poskytovatelé úvěrů, kteří jsou navzájem propojeni. Proto vzrůst našeho národa a veškerá naše činnost spočívá v rukou několika málo jedinců. Jsme jednou z nejhůře vládnoucích, nejkontrolovanějších a nejovládanějších vlád civilizovaného světa. Nejsme vláda svobodného názoru nebo většiny, nýbrž vláda mínění a nátlaku malé skupinky panujících mužů.*“ MORRIS, Michael. *Co nesmíte vědět!*. 1. vyd. Překlad Zuzana Žáčková. Česko: Anch Books, 2012, 120 s. ISBN 9783981430141.

¹³ History of the Federal Reserve. *Federal Reserve Education* [online]. [cit. 2015-03-20]. Dostupné z : <https://www.federalreserveeducation.org/about-the-fed/history>

velké struktury centrálního bankovníctví v USA je nutno brát na vědomí nesmírně obrovskou rozlohu země a vysoký podíl samostatnosti jednotlivých států.¹⁴

Rada guvernérů (Board of Governors) se skládá ze sedmi členů, kteří jsou jmenováni prezidentem na dobu čtrnácti let.¹⁵ Její sídlo se nachází ve Washingtonu D.C. a v jejím čele je předseda, který je jmenován na dobu čtyř let a může být zvolen až třikrát po sobě. Od 3. února 2014 zastává funkci předsedy Janet Yellen, která se stala první ženou v této významné funkci. Hlavní funkce Rady guvernérů se odráží v stanovení měnové politiky, výše diskontní sazby a povinných minimálních rezerv, reguluje a dohlíží jak banky členské, tak i Federální rezervní banky.

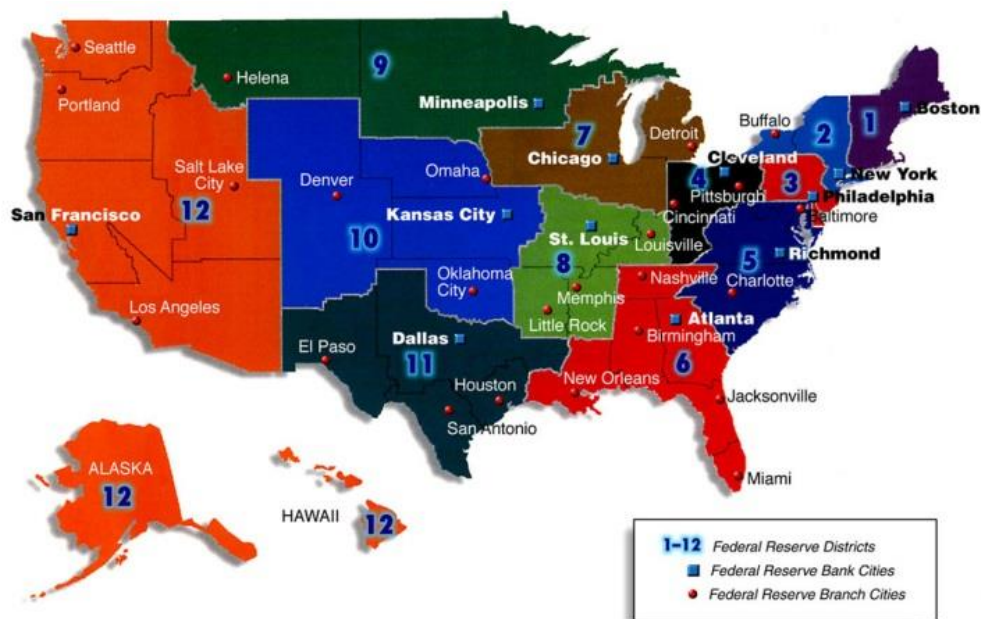
Federální rezervní banky jsou rozdělené do dvanácti měnových distriktů a v každém z nich nalezneme jednu centrální banku. Rezervní banky jsou charakterizovány jako banka bank. Přijímají vklady od dalších bank, poskytují jim úvěry, emitují bankovky, spravují státní dluh. Je důležité zdůraznit, že Federální rezervní banky jsou akciové společnosti vlastněné členskými bankami. Pro ilustraci přikládám obr. č. 1, na kterém jsou zobrazeny jednotlivé měnové distrikty. Sídla jednotlivých rezervních bank se nacházejí ve městech (posloupně) Boston, New York, Philadelphia, Cleveland, Richmond, Atlanta, Chicago, St. Louis, Minneapolis, Kansas City, Dallas, San Francisco.¹⁶

---

¹⁴ REVENDA, Zbyněk. *Centrální bankovníctví*. 3., aktualiz. vyd. Praha: Management Press, 2011, 494 s. ISBN 978-80-7261-230-7.

¹⁵ Každé dva roky se jeden člen vymění.

¹⁶ The Structure of Federal Reserve System. *Federal Reserve Education* [online]. [cit. 2015-03-21]. Dostupné z : <https://www.federalreserveeducation.org/about-the-fed/structure-and-functions>

Obrázek 1: Měnové distrikty Fedu

Federální výbor volného trhu (Federal Open Market Committee) byl založen v roce 1935 a skládá se ze všech sedmi členů Rady guvernérů, prezidenta Federální rezervní banky New York a čtyř prezidentů zbývajících jedenácti federálních rezervních bank, kdy opět funguje rotační princip, tentokrát po jednom roce. Federální výbor volného trhu stanovuje měnovou politiku, provádí operace na volném trhu, řídí devizové intervence. Jako hlavní cíle měnové politiky Fedu je stanovené cenová stabilita, ekonomický růst a podpora plné zaměstnanosti.¹⁷

Členské banky, které jsou členy Federálního rezervního systému, jsou všechny národní banky a mohou jimi být i státní banky pokud splní řadu povinností. Členské banky mají výhodu v podobě držení akcií Federálních rezervních bank, a tudíž mají nárok na výplatu dividend. Musí však splnit základní povinnosti jako například pojištění svých vkladů.¹⁸

1.2.2 Obchodní bankovníctví v USA

V následující podkapitole se zaměřím na druhý stupeň bankovního systému v USA. Pro zjištění původu současné podoby obchodního bankovníctví v USA je potřeba nahlédnout do historie. Základ tvoří Zákon o národním bankovníctví (National Bank Act) z roku 1864, který ustanovuje *duální* systém bank. Jak již z názvu vyplývá,

¹⁷ REVENDA, Zbyněk. *Centrální bankovníctví*. 3., aktualiz. vyd. Praha: Management Press, 2011, 495 s. ISBN 978-80-7261-230-7.

¹⁸ tamtéž

tento bankovní systém se dělil na dva druhy, a to banky s *národní* působností a banky se *státní* působností.

Národní banky (tzv. national banks) jsou všechny členskými bankami Fedu. Tyto banky s federální působností mohou operovat ve všech státech USA. Národní banky získávaly svou licenci od Úřadu pro kontrolu oběživa (Office of the Comptroller of the Currency). Mezi národní banky se v současnosti řadí například čtyři největší giganti jako JP Morgan Chase, Bank of America, Citigroup a Wells Fargo.

Státní banky (tzv. state banks) mohou být členskými bankami Fedu, pokud splní řadu povinností. Státní banky obdrží licenci od příslušného institutu v daném státě, který je k tomu oprávněn, a pouze v tomto státě mohou působit.

Typická charakteristika pro USA je jejich *unitární bankovníctví*, které znamená, že na území USA působí velký počet bank s malým množstvím poboček. V původních zákonech bylo zakotveno, že státní banka mohla mít své pobočky pouze ve státě, ve kterém získala svou bankovní licenci. Jisté zmírnění nastalo v roce 1927 zákonem McFadden-Pepper Act, který udělil pravomoc povolení otevření nové pobočky danému státu. Hlavním záměrem bylo ochránit malé obchodní banky. V roce 1997 vešel v platnost nový zákon Interstate Banking and Branching Efficiency Act, který zrušil předchozí zákon a umožnil otevírání nových poboček v ostatních státech, pokud to není daným státem výslovně zakázáno.¹⁹

Důležité je se zmínit o odděleném (specializovaném) bankovníctví v USA, kdy v roce 1933 došlo zákonem Glass-Steagall Act k oddělení obchodního a investičního bankovníctví jako reakce na Velkou hospodářskou krizi. V roce 1999 byl tento zákon zrušen a současně je univerzální bankovníctví opět povoleno.

Bankovní instituce působící ve druhém stupni bankovního systému lze rozdělit na *investiční banky* (investment banks), *komerční banky* (commercial banks), *spořicí instituce* (thrifts institutions), které se pak dělí na *spořitelny* (savings banks), *spořitelní* a *úvěrová družstva* (saving and loan associations), *družstevní záložny* (credit unions).

Jak jsem již zmínil výše, komerční banky v USA mají národní nebo státní působnost. Nejdůležitější a nejvýznamnější pro bankovní sektor jsou pochopitelně

---

¹⁹ REVENDA, Zbyněk. *Centrální bankovníctví*. 3., aktualiz. vyd. Praha: Management Press, 2011, 497 s. ISBN 978-80-7261-230-7.

národní banky. Je to dáno tím, že své pobočky mají po celém území USA. Níže předkládám žebříček největších bank v USA podle konsolidovaných aktiv.

Tabulka 1: Komerční banky v USA seřazené podle konsolidovaných aktiv k 31. 12. 2014²⁰

Název banky	Hlavní sídlo	Status	Počet poboček	Aktiva (mil. \$)
JP Morgan Chase	Columbus, OH	Národní	5 610	2,074,952
Bank Of America	Charlotte, NC	Národní	4 913	1,574,093
Wells Fargo	Sioux Falls, SD	Národní	6 345	1,532,784
Citibank	Sioux Falls, SD	Národní	865	1,356,781
US BK NA	Cincinnati, OH	Národní	3 234	398,978
PNC BK NA	Wilmington, DE	Národní	2 807	335,060
Bank Of NY Mellon	New York, NY	Státní	3	304,166
State Street B &TC	Boston, MA	Státní	2	269,781
Capital One NA	Mc Lean, VA	Národní	871	255,011
T D BK NA	Wilmington, DE	Národní	1 287	230,280

Z výše uvedené tabulky vyplývá, že JPMorgan Chase, Bank of America, Wells Fargo a Citibank mají poprávu označení „Big Four Banks“, čili „Velká čtyřka“. Celkový součet aktiv celého bankovního sektoru v USA byl \$14,993 mld²¹., z toho „Velká čtyřka“ držela aktiva v hodnotě \$6,536 mld., což je 43,6 %.

²⁰ Zdroj: Vlastní zpracování z Federal Reserve Statistical Release. *Large Commercial Banks* [online]. 2014 [cit. 2015-04-08]. Dostupné z: <http://www.federalreserve.gov/releases/lbr/>

²¹ Board of Governors of Federal Reserve System. *Assets and Liabilities of Commercial Banks in the United States (Weekly)-H.8* [online]. 2015 [cit. 2015-04-21]. Dostupné z: <http://www.federalreserve.gov/releases/h8/20150102/>

2. Bankovní poplatky

Ve druhé kapitole blíže představím bankovní poplatky. Nejprve definuji samotný termín. Posléze popíši, odkud se bankovní poplatky vzaly. Hlavním nosným pilířem této kapitoly bude ovšem analýza jak významnou roli hrají bankovní poplatky pro komerční banky. Předmětem analýzy bude zkoumání vývoje výnosů z poplatků a provizí v ČR a USA za určité období za celý bankovní sektor. Zároveň bude zejména zajímavé sledovat poměr úrokového výnosu k výnosu z poplatků a provizí v bankovním sektoru ČR a USA.

2.1. Definice bankovních poplatků

S termínem bankovní poplatky se mnozí z nás jistě už mnohokrát setkali, ale víme, co představují? Nalézt exaktní definici tohoto termínu v odborné literatuře je poněkud neskonné. Možnou definici lze nalézt na webových stránkách bankovnipoplatky.com, která se zabývá touto problematikou a kde se uvádí, že bankovní poplatky můžeme vnímat jako „jednostranné peněžní platby, které bankovní domy účtují na vrub svým klientům za bankovní služby jim poskytované.“²² Z pohledu ekonomického se jedná o „přenos přímých a nepřímých nákladů spojených se zabezpečovanými bankovními operacemi na osobu klienta.“²³

O. Schlossberger definuje poplatek jako: „odměna účtovaná poskytovatelem platebních služeb uživateli platebních služeb a přímo nebo nepřímo spojený s platební transakcí.“²⁴

Je však nezbytné rozlišovat mezi poplatkem a provizí. Mezi těmito termíny panuje rozdíl. **Poplatek** lze označit jako jeden z typů cen v bankovníctví (vedle úroku a provize). V případě poplatků platí, že jsou zavedeny při ocenění těch produktů, jejichž podstatou není převzetí určitého rizika bankou (jak je tomu u provizí). Členíme

---

²² Bankovní poplatky.com. *Bankovní poplatky a provize* [online]. 2010 [cit. 2015-03-31]. Dostupné z : <http://www.bankovnipoplatky.com/bankovni-poplatky-a-provize--vime-co-vlastne-predstavuji-10350.html>

²³ tamtéž

²⁴ Otakar Schlossberger. In: *Platební styk a poskytování platebních služeb* [online]. 2015 [cit. 2015-04-22]. Dostupné z: <http://schlossberger.sweb.cz/Podklady%20k%20prednaskam/01%20Platebn%ED%20styk%20a%20platebn%ED%20slu%9Eby.pdf>

je na přímé a nepřímé (ty nejsou vyjádřeny explicitně, ale jsou vyjádřeny v jiné ceně).²⁵

Provize definujeme jako další z typů cen, většinou uplatňovaných v bankovníctví, které se většinou vážou k produktům, jejichž podstatou je převzetí rizika bankou (např. pohotovostní provize, záruční provize apod.) Banka totiž vykonává operaci mezi klientem a třetí stranou.²⁶

Pokud chceme, jako klienti banky nebo potenciální klienti nové banky, nalézt informaci o výši bankovních poplatků a provést vzájemné srovnání, tak tyto údaje dohledáme v sazebnících příslušné banky, která je zveřejňuje v elektronické podobě anebo nám je poskytne v kamenné pobočce (např. bankovní poradce).

2.2. Původ vzniku bankovních poplatků

V této podkapitole se zaměřím na možný důvod a počátek vzniku bankovních poplatků. Jako důvod vzniku bankovních poplatků je možné uvést klesající význam komerčních bank ve finančním sektoru. Za jeden z dalších důvodů lze také označit diverzifikaci příjmů banky.

Jak uvádí S. Polouček²⁷, už od poloviny 19. století se ve finančním sektoru setkáváme se snižováním významu a váhy bank a jejich zprostředkovatelské funkce. Tento proces se nazývá dezintermediace a dělíme jej na pět fází.

V první fázi, kdy došlo k dezintermediaci, nastal stav, v němž klienti převedli část svých úspor do investičních fondů, penzijních fondů a fondů životního pojištění. Hlavním důvodem byl vyšší úrokový výnos, který tyto finanční instituce nabízely, a pro klienty to bylo logicky výhodnější.

Ve druhé fázi nastal rozvoj finančních trhů a důsledkem toho banky ztratily své dominantní postavení v oblasti úspor a dokonce i úvěrů. Příčinu lze nalézt v přísné regulaci ze strany centrální banky. Výsledkem byl růst konkurence na trhu bankovních služeb a klesající význam komerčních bank.

---

²⁵ PŮLPÁN, Karel – DUCHÁČKOVÁ, Eva – MUSÍLEK, Petr a kol.: *Slovník bankovníctví, pojišťovnictví a kapitálových trhů*, Praha, Public History 1998, str. 236, ISBN: 80-902193-2 -2

²⁶ PŮLPÁN, Karel – DUCHÁČKOVÁ, Eva – MUSÍLEK, Petr a kol.: *Slovník bankovníctví, pojišťovnictví a kapitálových trhů*, Praha, Public History 1998, str. 245, ISBN: 80-902193-2 -2

²⁷ POLOUČEK, Stanislav. *Bankovníctví*. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2013, xvi, 33-34 s. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 978-80-7400-491-9.

Třetí fáze dezintermediace se nese v duchu pokroku v informačních technologiích. Tento progres umožnil bankám snížit své náklady a zlepšil poskytované služby klientům.

Ve čtvrté fázi dochází k dalšímu rozvoji informačních technologií (např. rozšíření bankomatů a telefonního bankovníctví), která je spojena se změnou v distribuci finančních produktů.

Pátá fáze se nese ve znamení internetového bankovníctví. Došlo tak ke snížení nákladu a ušetření času pro klienta, k čemuž by nedošlo, pokud by klient byl nucen navštívit pobočku své banky.

Za vznikem bankovních poplatků tedy stojí paradoxně klesající vliv bank ve finančním sektoru, ke kterému došlo díky odlivu klientů k nebankovním institucím. Banky chtěly vykompenzovat své klesající zisky, a proto přišly s myšlenkou, že klienti budou platit za poskytované služby, které byly předtím zdarma.²⁸

2.3 Význam bankovních poplatků pro banku

Neméně důležité je položit si otázku – jak velký význam představují bankovní poplatky pro banku? V první řadě představují pro banku výnosy, dále ovlivňují příjem banky a v neposlední řadě se promítají do výkazu zisku a ztrát, a to konkrétně v položce „Výnosy z poplatků a provizí“. Podle S. Půlpánové:

„Jde o poplatky a provize týkající se hlavně vedení účtů a provádění platebního styku, zárukové provize, provize za správu úvěrů ve prospěch jiných věřitelů, operace s cennými papíry a deriváty ve prospěch třetích osob apod.“²⁹

Bankovní poplatky pro banku znamenají také diverzifikaci příjmů, a tím pádem snižují i svou rizikovost v podnikání.

Banka také může využít bankovních poplatků jako svou konkurenční výhodu. Zejména v současné době se v České republice těší popularitě tzv. „nízkonákladové banky“, které jsou schopné svým klientům nabídnout minimální poplatky. Důvodem je například jejich řidší síť poboček a menší počet zaměstnanců, které tyto pobočky

---

²⁸ Bankovní poplatky.com. *Kde se vzaly bankovní poplatky* [online]. 2010 [cit. 2015-04-03]. Dostupné z: <http://www.bankovnipoplatky.com/kde-se-vzaly-bankovni-poplatky-10393.html>

²⁹ PŮLPÁNOVÁ, Stanislava. *Komerční bankovníctví v České republice*. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 2007, 101 s. ISBN 9788024511801.

obsluhují. Převážná komunikace a úkony pak probíhají prostřednictvím internetu. Banky díky tomu mají nižší náklady a mohou tak nabídnout nižší poplatky.

V českém bankovním sektoru tvoří z více než 90 % nejdůležitější položku neúrokových výnosů. Uvedené číslo je sice velmi vysoké, avšak hlavním zdrojem příjmů jsou úrokové výnosy, které tvoří hlavní zdroj výnosů banky. Úrokové výnosy jsou však spojené s určitou mírou rizika, přestože jsou uplatňovány metody řízení rizik, a proto banky rády generují své příjmy skrze neúrokové výnosy (především výnosy z poplatků a provizí), které jsou označovány jako méně rizikové. Rostoucí význam neúrokových výnosů lze například doložit vytvořeným oceňovacím modelem Price Waterhouse Bank Value Builder Model, který vytvořila poradenská firma Price Waterhouse Coopers v roce 1996, v němž seřadila deset nejdůležitějších faktorů určujících hodnotu banky. Z deseti faktorů pomyslnou třetí příčku vyhrálo růst neúrokových příjmů (poplatky a provize). Druhou příčku obsadila čistá úroková marže a na samotném vrcholu se umístil růst provozních aktiv.³⁰

2.4 Vývoj výnosů z poplatků a provizí v ČR v letech 2004-2014

V této části kapitoly se zaměřím na vývoj výnosů z poplatků a provizí za celý bankovní sektor v ČR v letech 2004-2014. Pro zajímavost porovnáím i poměr úrokového výnosu k výnosu z poplatků a provizí. Úrokové výnosy tvoří významnou část výnosu z finanční a provozní činnosti, jelikož symbolizují původní účel bankovní činnosti, a to poskytování úvěrů a přijímání vkladů. Úrokové výnosy tedy budou vyšší než výnosy z poplatků a provizí.

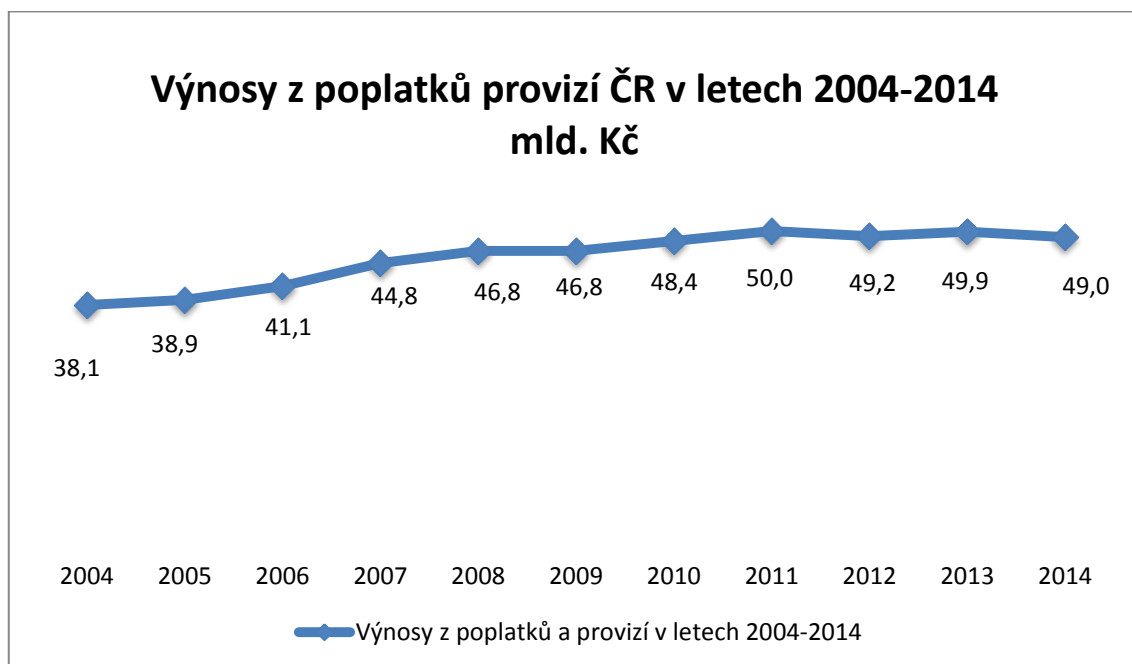
Pro vyhledání potřebných dat jsem použil Zprávy o výkonu dohledu nad finančním trhem, které každoročně vydává Česká národní banka, a která je předkládá Poslanecké sněmovně, Senátu a vládě. Ve Zprávě o výkonu dohledu nad finančním trhem nalezneme informace o regulaci, licenční činnosti, dohledu a souhrnné analýzy jednotlivých sektorů finančních trhů. Další informace v průběhu roku lze nalézt v části Základní ukazatele o sektoru finančního trhu.³¹

---

³⁰ Bankovní poplatky.com. *Význam bankovních poplatků pro banku* [online]. 2010 [cit. 2015-03-31]. Dostupné z: <http://www.bankovnipoplatky.com/bankovni-poplatky-a-provize--vime-co-vlastne-predstavuji-10350.html>

³¹ Česká národní banka. *Zprávy o výkonu dohledu nad finančním trhem* [online]. 2003-2015 [cit. 2015-04-04]. Dostupné

Graf 1: Výnosy z poplatků a provizí v České republice v letech 2004-2014 v mld. Kč³²

Ve výše uvedené tabulce č. 1 můžeme sledovat vývoj výnosů z poplatků a provizí v ČR v letech 2004-2014. Mezi lety 2004-2006 dochází k mírnému růstu tohoto výnosu. Jako hlavní důvod je uveden konkurenční boj na trhu a zvýšený zájem klientů o bankovní poplatky. Důležitou roli zde sehrála i média, která se touto tematikou začala více zabývat. Banky tak nemohly zvyšovat ceny svých služeb.

V roce 2007 se výnos z poplatků a provizí zvýšil o 3,7 mld. Kč (11,4 %). Růst poplatkových výnosů byl tažen především vyšším počtem transakcí, avšak stále zaznamenáváme zvýšený zájem médií o téma poplatků, což ovlivňuje obchodní politiku bank v této oblasti.

Rok 2008 zaznamenal nárůst o 1,9 mld. Kč (4,2 %). Oproti předchozímu roku můžeme spatřit, že tempo růstu se zpomalilo. Jako hlavní důvod se opět a stále uvádí zvýšený zájem médií a klientů o problematiku poplatků.

V roce 2009 dochází k prvnímu mírnému poklesu výnosů z poplatků a provizí o 23 mil. Kč. Přes 60 % z celkového výnosu z poplatků a provizí za rok 2009 vzešlo z platebního styku.

[z:http://www.cnb.cz/cs/dohled_financi_trh/souhrnne_informace_fin_trhy/zpravy_o_vykonu_dohledu/in dex.html](http://www.cnb.cz/cs/dohled_financi_trh/souhrnne_informace_fin_trhy/zpravy_o_vykonu_dohledu/in dex.html)

³² Zdroj: vlastní zpracování podle dat ze Zprávy o výkonu dohledu nad finančním trhem ČNB 2004-2014

V roce 2010 přichází nárůst o 1,6 mld. Kč (o 3,3 %), velkou část (59 %) opět tvoří poplatky a provize z platebního styku.

Rok 2011 je vrcholem v mém sledovaném období. Sledujeme nárůst na 50 mld. Kč a meziročně o 3,3 %. Více než 59 % zase tvoří poplatky a provize z platebního styku.

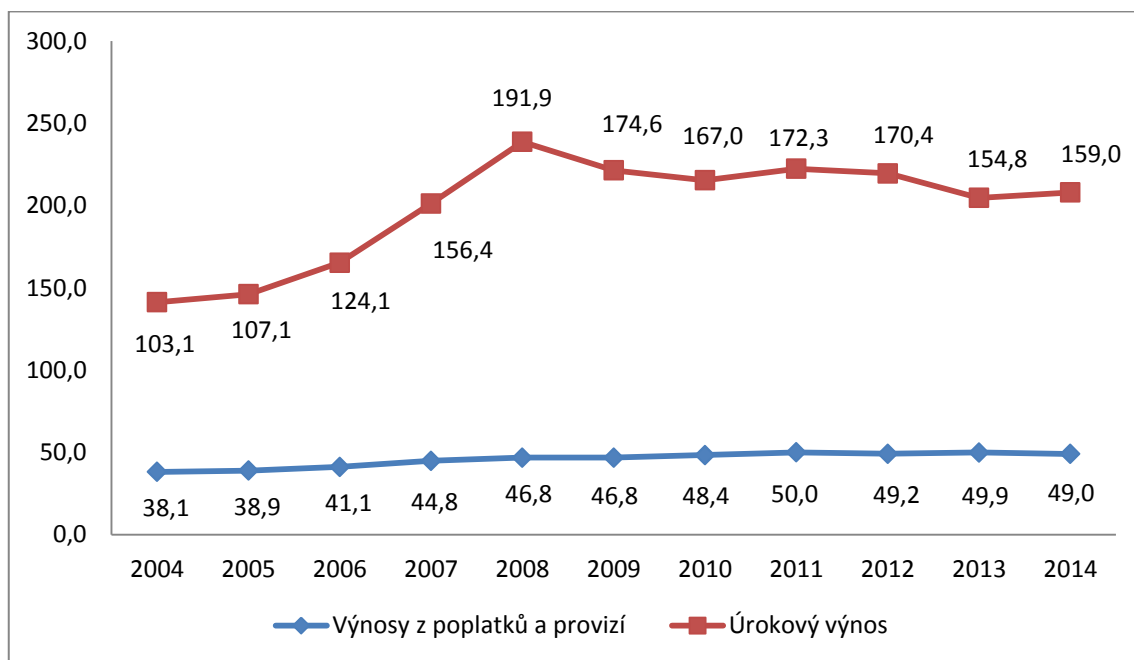
Velká změna však přichází v roce 2012, kdy sledujeme první pokles o 0,9 mld. Kč na 49,1 mld. Kč. Na banky byl v tomto období vyvíjen tlak, aby snížily své poplatky za bankovní produkty a služby. Banky tak byly nuceny provést změny ve své obchodní politice poplatků.

V roce 2013 dochází k mírnému nárůstu o 0,7 mld. Kč na 49,8 mld. Kč. Banky jsou ale stále tlačeny k tomu, aby snížily své poplatky za bankovní produkty a služby. Banky se snaží klientům vyhovět a mění svou poplatkovou politiku.

V mém posledním sledovaném roce, 2014, znovu nastává klesající trend. Výnosy z poplatků a provizí se zastavily na hodnotě necelých 49 mld. Kč, což znamená meziroční pokles o 0,8 mld. Kč (1,8 %). Bude zajímavé v příštích letech sledovat, zda výnos z poplatků a provizí bude mít i nadále klesající tendenci. Je zřejmé, že klienti bank budou chtít za bankovní služby a produkty platit méně. Příchod „nízkonákladových“ bank rozvířil konkurenční prostředí v oblasti bankovních poplatků, a tak „velké“ banky jsou nucené pozměnit svou obchodní politiku. Klienti bank samozřejmě současnou situaci kvitují.

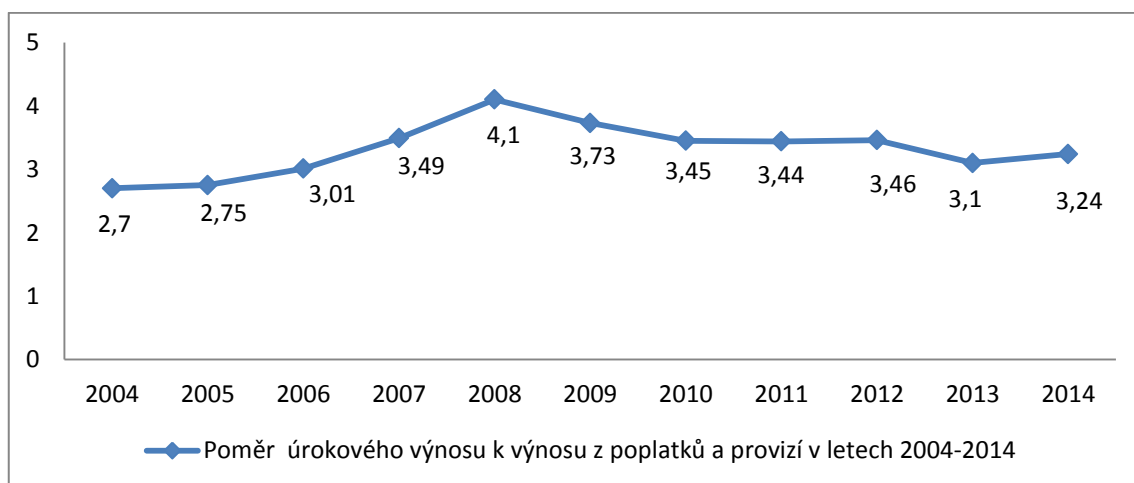
V předchozím grafu jsem analyzoval vývoj výnosů z poplatků a provizí v ČR v letech 2004-2014. Pro zajímavost v grafu č. 2 uvádím vývoj úrokových výnosů a výnosů z poplatků a provizí.

Graf 2: Úrokový výnos a výnos z poplatků a provizí v letech 2004-2014 v mld. Kč³³

V následujícím grafu č. 3 analyzují úrokové výnosy a výnosy z poplatků a provizí opět ve sledovaném období 2004-2014, konkrétně jejich poměr. Ten nám ukáže, kolik jednotek Kč úrokového výnosu připadá na jednu jednotku výnosu z poplatků a provizí. Pro klienty bank platí, že čím je vyšší tento poměr, tím je to pro ně lepší.

Graf 3: Poměr úrokového výnosu k výnosu z poplatků a provizí v letech 2004-2014³⁴

Z výše uvedeného grafu vyplývá, že nejmenší poměr úrokových výnosů k výnosům z poplatků a provizí byl zaznamenán v roce 2004. V daném roce na 1 Kč

³³ Zdroj: vlastní zpracování ze Zpráv o výkonu dohledu nad finančním trhem ČNB 2004-2014

³⁴ tamtéž

z poplatků a provizí připadalo 2,7 Kč z úroků. V následujících letech se poměr ještě zvětšoval. Od roku 2009 však dochází k poklesu poměru. To bylo způsobeno poklesem úrokového výnosu, na druhou stranu výnosy z poplatků a provizí víceméně rostly až do roku 2011, avšak už jen mírným tempem oproti polovině devadesátých let, kdy banky zavedly do svých cenových politik poplatky. Od roku 2012 poprvé klesá výnos z poplatků a provizí. V roce 2014, který je konečným rokem mého sledovaného období, rostou úrokové výnosy, a díky tomu se poměr zvětšuje k hodnotě 3,24.

2.5 Vývoj výnosu z poplatků a provizí v USA v letech 1993-2009

V této části kapitoly se zaměřím na vývoj výnosu z poplatků a provizí za celý bankovní sektor v USA v letech 1993-2009. Pro zajímavost opět porovnáám i poměr úrokového výnosu a výnosu z poplatků a provizí jako jsem učinil v případě České republiky. Výnosy z úroků by měly i v USA tvořit velkou část výnosu z finanční a provozní činnosti.

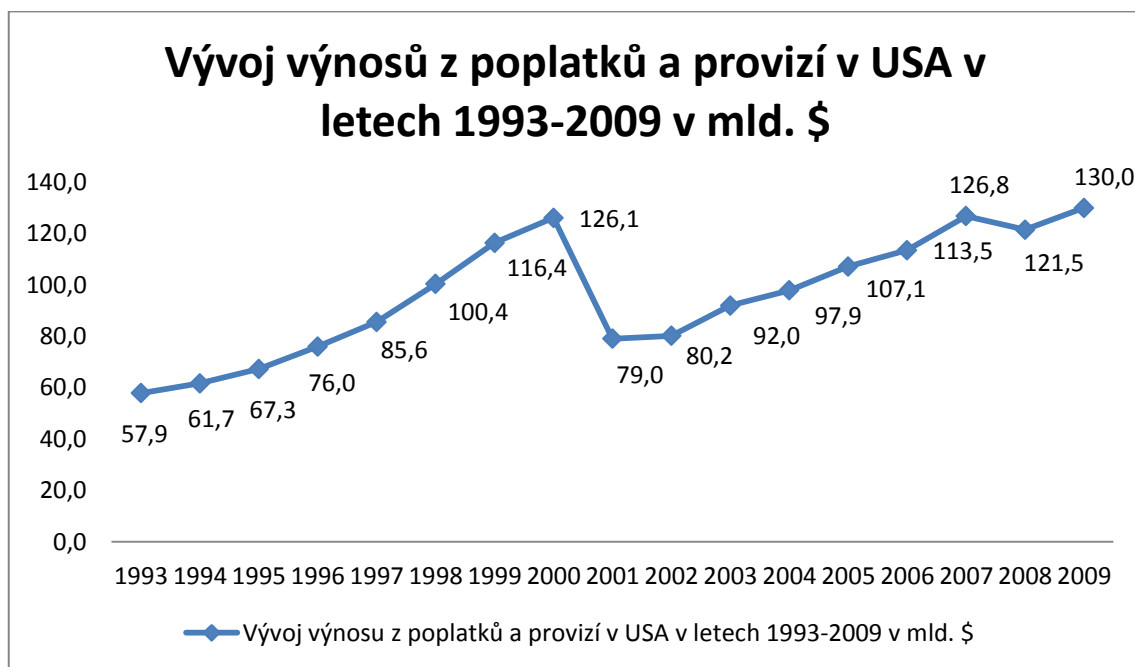
Potřebná data pro sledování vývoje výnosů z poplatků a provizí jsem čerpal z databáze statistických údajů internetových stránek organizace OECD³⁵. Bohužel mé sledované období končí v roce 2009. Novější data tato organizace neposkytuje.

---

³⁵ Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (z angl. Organisation for Economic Co-operation and Development.).

Graf 4: Vývoj výnosů z poplatků a provizí v USA v letech 1993-2009 v mld. \$³⁶

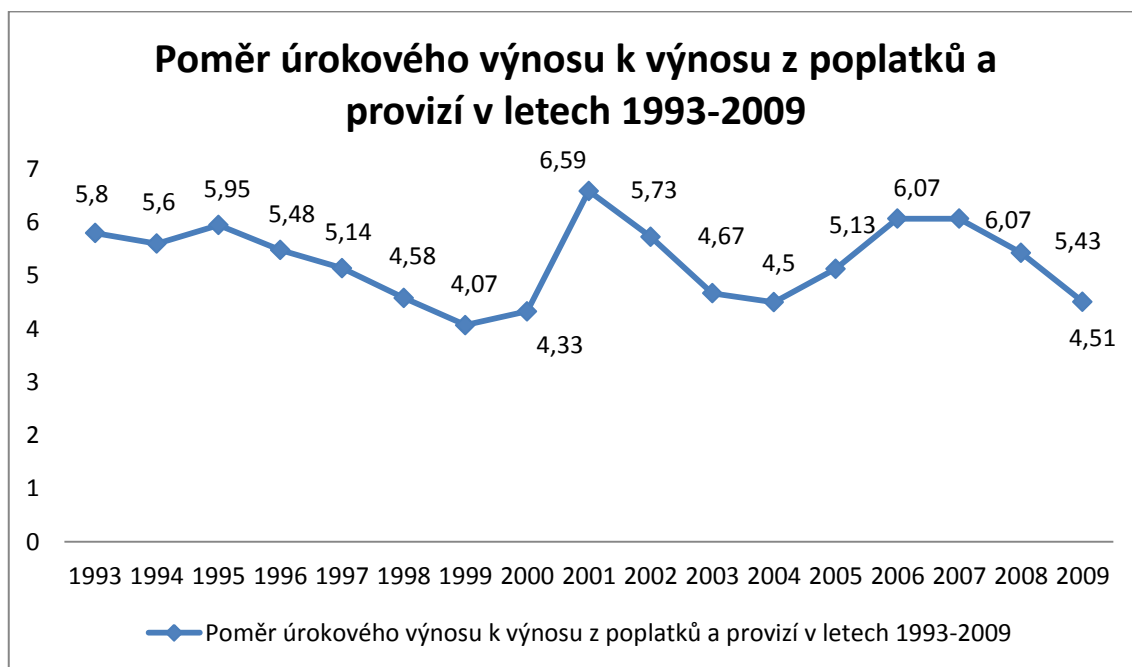

Na výše uvedeném grafu můžeme vidět, že výnosy z poplatků a provizí v USA rostly exponenciálně v období 1993-2000. V roce 2001 nastal výrazný propad o 47,1 mld. \$. V následujících letech je opět zaznamenán růst až do roku 2007. V roce 2008 dochází k poklesu výnosů z poplatku a provizí o 5,3 mld. \$. V roce 2009 však už sledujeme opětovný růst.

V následujícím grafu č. 5 sleduji poměr úrokového výnosu k výnosu z poplatků a provizí v letech 1993-2009 v USA.

³⁶ Zdroj: Vlastní zpracování dat z OECD.

Graf 5: Poměr úrokového výnosu k výnosu z poplatků a provizí v letech 1993-2009 v USA³⁷

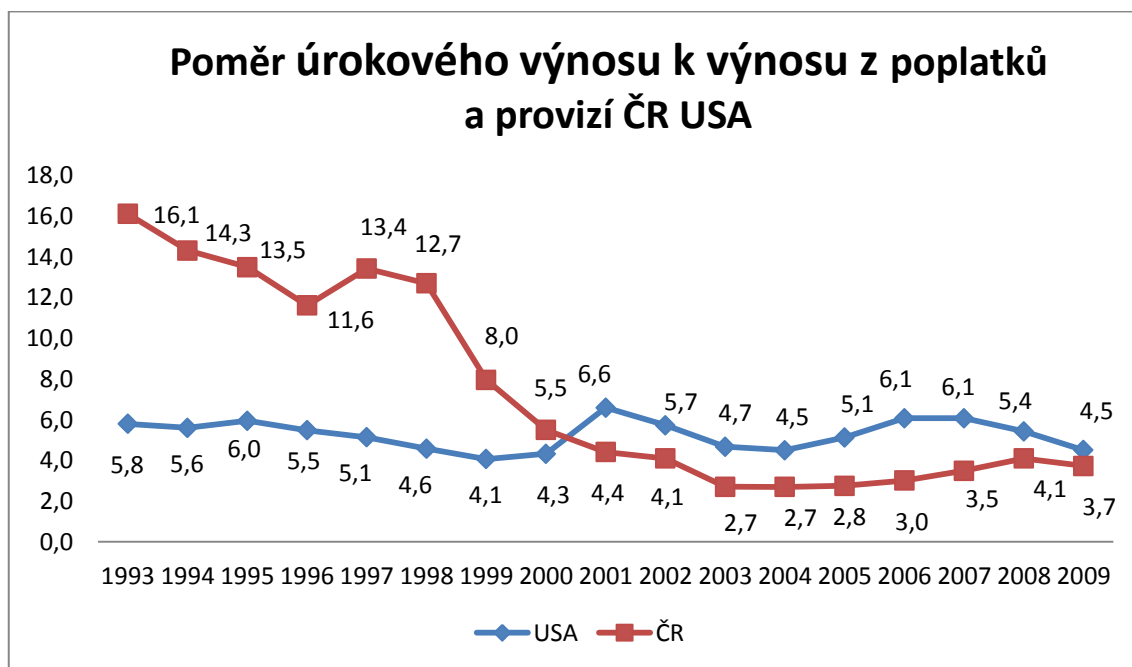
Z grafu vyplývá, že poměr úrokového výnosu k výnosu z poplatků a provizí v USA letech 1993-1999 klesal. Úrokový výnos stoupal, ale ne takovým tempem jako výnosy z poplatků a provizí. V roce 1999 se dokonce poměr dostal na nejnižší úroveň, kdy na \$1 vybraných poplatků a provizí připadalo \$4,07 z úrokového výnosu. V období 2000-2001 sledujeme nárůst, ale v dalších letech opět mírný pokles. Na konci mého sledovaného období, v roce 2009, se poměr dostává na hodnotu 4,51. Příčinou byl pokles úrokového výnosu o 73 mld. \$.

2.6 Porovnání poměru úrokového výnosu k výnosu z poplatků a provizí v letech 1993-2009 v USA a ČR

Porovnávat například úrokový výnos a výnos z poplatků a provizí mezi zeměmi jako je ČR a USA by bylo v celku problematické a výsledné hodnoty by byly zkreslené. Na území USA působí velké množství bank, které mají spousty klientů. Výsledné absolutní hodnoty v USA by tedy byly o mnoho vyšší než v ČR, a toto porovnání by nemělo vypovídající hodnotu a smysl. Z toho důvodu v této podkapitole bude cíl porovnat poměr úrokového výnosu k výnosu z poplatků a provizí v letech 1993-2009 v USA a ČR.

³⁷ Zdroj: Vlastní zpracování dat z OECD.

Graf 6: Poměr úrokového výnosu k výnosu z poplatků a provizí v ČR a USA v letech 1993-2009³⁸

Z grafu můžeme vyčíst, že v prvním roce založení samostatné České republiky³⁹, byl poměr úrokového výnosu k výnosu z poplatků a provizí nejvyšší v celém sledovaném období. S postupnou implementací bankovních poplatků k poskytovaným produktům a službám, v druhé polovině devadesátých let sledujeme pokles tohoto poměru. V letech 2003 a 2004 poměr klesnul na jednu z nejnižších hodnot, což nám značí, že výnosy z poplatků a provizí rostly rychlým tempem oproti úrokovému výnosu. Od roku 2004 se poměr mírně zvětšuje, avšak výnosy z poplatků a provizí stále rostou, ale už ne takovým tempem jako tomu bylo ve druhé polovině devadesátých let.

Při pohledu na křivku grafu USA v období 1993-2000 vidíme pokles poměru až na nejnižší hodnotu 4,1. Tento pokles byl kombinací rychlejšího růstu výnosů z poplatků a provizí a pomalejšího nárůstu úrokového výnosu. Od roku 2002 dochází víceméně k poklesu tohoto poměru. Výnosy z poplatků a provizí až do konce sledovaného období stále rostly.

³⁸ Zdroj: Vlastní zpracování dat z OECD.

³⁹ 1. 1. 1993

3. Analýza nabídky běžných účtů

V následující kapitole se budu zabírat vybranými bankovními institucemi, které představím a analyzuji jejich nabídku běžných účtů. V případě České republiky bude předmětem této analýzy tzv. „Velká čtyřka“ bank, do které se řadí Česká spořitelna, Komerční banka, ČSOB a UniCredit Bank. Z USA jsem vybral představitele tzv. „Big Banks“. Jedná se o JP Morgan Chase, Bank of America, Wells Fargo a Citibank. V samotném úvodu, než začnu analyzovat nabídku běžných účtů, bude důležité si vymezit termín „běžný účet“. Dále také uvedu kritéria, podle kterých budu běžné účty analyzovat.

Běžný účet

Běžný účet je chápán jako základní bankovní produkt a jeden ze základních typů bankovních účtů. Setkáváme se i s termínem, že se jedná o tzv. „účet na viděnou“, což znamená, že klient může s uloženými penězi kdykoliv disponovat. V angličtině je běžný účet označován jako „current account“, v americké angličtině se však užívá termínu „checking account“. S bankovním produktem běžného účtu se dále vážou další služby banky. O. Schlossberger⁴⁰ uvádí, že se jedná například o komplexní zajišťování platebního styku, depozitní produkty, poskytnutí různých druhů úvěrů, zajišťování obchodu v oblasti investičního bankovníctví, a také poskytování služeb s vazbou do zahraničí.

Význam běžného účtu lze spatřit zejména v realizaci platebního styku – hotovostního i bezhotovostního. Široce je využíván především pro bezhotovostní platební styk. Přístup ke svým prostředkům na běžném účtu je možné mít například prostřednictvím platebních karet, internetového, telefonního, mobilního bankovníctví.

Za vedení běžného účtu a operace s finančními prostředky na nich uloženými si banky účtují bankovní poplatky, které nalezneme v sazebnících na internetových stránkách nebo v „kamenných“ pobočkách příslušné banky. Důležité je také zmínit, že banky vysledovaly, že velká část peněz zůstává uložena na běžném účtu. Tento jev je označován jako tzv. „bankovní sedlina“, která označuje souhrn všech zůstatků na běžném účtu, která klienty není dlouhodobě využívána. Banka pak tyto prostředky může dále použít například na poskytování půjček.

---

⁴⁰ SCHLOSSBERGER, Otakar a Marcela SOLDÁNOVÁ. *Platební styk*. 3., přeprac. a dopl. vyd. Praha: Bankovní institut vysoká škola, 2005, 27 s. ISBN 80-7265-072-6.

U běžného účtu se nepředpokládá, že se dostane na debetní zůstatek. Banka může tuto situaci vyhodnotit jako čerpání nesjednaného úvěru, v opačném případě může být dohodnuto ve smlouvě o běžném účtu, že banka v případě nedostatečných prostředků na běžném účtu, poskytne úvěr. Hovoří se o tzv. povoleném debetu na běžném účtu respektive kontokorentu.⁴¹

Z makroekonomického hlediska tvoří souhrn prostředků na běžných účtech spolu s hotovostním oběživem měnový agregát M1⁴²

Kritéria pro analýzu běžných účtů

Kritéria pro analýzu běžných účtů budou služby a operace, které klient na svém běžném účtu využívá během měsíce. Jedná se o:

- Vedení běžného účtu
- Vedení internetového bankovníctví
- Elektronický výpis z účtu
- Výběr z vlastního bankomatu banky
- Výběr z bankomatu jiné banky
- Výběr z bankomatu v zahraničí
- Příchozí platba
- Odchozí platba
- Trvalá platba
- Inkaso

Typologie uživatele

- Student
- Běžný uživatel

---

⁴¹ KALABIS, Zbyněk. *Základy bankovníctví: bankovní obchody, služby, operace a rizika*. 1. vyd. Brno: BizBooks, 2012, 38 s. ISBN 978-80-265-0001-8.

⁴² PŮLPÁNOVÁ, Stanislava. *Komerční bankovníctví v České republice*. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 2007, 217 s. ISBN 9788024511801.

3.1 Česká spořitelna

Česká spořitelna byla založena v roce 1825 jako první spořitelní instituce na území dnešní České republiky. Služeb České spořitelny využívá více než 5 miliónů klientů, mezi které řadíme občany, malé a střední firmy, obce a města a poskytuje služby v oblasti finančních trhů. Od roku 2000 je Česká spořitelna členem skupiny Erste Group, která nabízí své finanční služby v sedmi zemích střední a východní Evropy. České spořitelně patří primát v českém bankovním sektoru v oblasti vydávání bezkontaktních platebních karet v hojném počtu. V každoroční soutěži organizované společností Fincentrum získala titul Banka roku 2013, po jedenácté v řadě titul Nejdůvěryhodnější Banka roku 2014 a Banka bez bariér 2014.⁴³

Tabulka 2: Základní fakta o České spořitelně k 30. 6. 2014⁴⁴

Aktiva celkem	900,3 mld. Kč
Počet klientů České spořitelny	5 091 138
Počet poboček	644
Průměrný počet zaměstnanců Finanční skupiny České spořitelny	10 474
Počet bankomatů	1 546

3.1.1 Osobní účet ČS II

V nabídce České spořitelny jsem jako běžný účet vybral Osobní účet ČS II. Základní balíček obsahuje zdarma: 2x měsíčně výpis z účtu, platební kartu Visa Classic s vlastním potiskem, peníze stranou, 2x výběr z bankomatu ČS, příchozí platby, SERVIS 24 Internetbanking, kontokorent, všechny změny PIN ke kartě, změny limitů, všechna odemknutí a zamknutí karty, debetní nálepka. Následující tabulka již zobrazuje mnou sledovaná zpoplatněná kritéria.

⁴³ Česká spořitelna. *Profil České spořitelny* [online]. 2014 [cit. 2015-04-12]. Dostupné z : <http://www.csas.cz/banka/nav/o-nas/profil-ceske-sporitelny-d00014413>

⁴⁴ tamtéž

Tabulka 3: Vybrané poplatky České spořitelny⁴⁵

Vedení účtu	69 Kč
Internetové bankovníctví	0 Kč
Elektronický výpis z účtu	0 Kč
Platba kartou u obchodníka	0 Kč
Výběr z vlastního bankomatu banky	5 Kč
Výběr z bankomatu jiné banky	40 Kč
Výběr z bankomatu v zahraničí	5 Kč / 125 Kč
Příchozí platba	5 Kč / 7 Kč (jiná banka)
Odchozí platba	5 Kč / 7 Kč (jiná banka)
Inkaso	5 Kč / 7 Kč (jiná banka)
Trvalá platba	5 Kč / 7 Kč (jiná banka)

Vedení běžného účtu je zpoplatněno 69 Kč. Česká spořitelna ovšem nabízí program Za důvěru, kde nabízí vedení účtu zdarma, pokud si na něj měsíčně budete posílat 7000 Kč a navíc budete využívat alespoň jeden produkt (úvěr nebo autoleasing, hypotéku nebo úvěr ze stavebního spoření, kreditní kartu, životní pojištění FLEXI, investice, podnikatelské konto Maxi). Elektronický výpis z účtu je bez poplatku. Za platbu kartou u obchodníka si ČS nic neúčtuje. Co se týče výběrů z bankomatu, tak za výběr z bankomatu ČS zaplatíme 5 Kč, za výběr z bankomatu jiné banky 40 Kč a za výběr z bankomatu v zahraničí zaplatíme částkou 125 Kč, pokud se jedná o bankomat skupiny Erste, tak jen 5 Kč. V případě bezhotovostního platebního styku klienti ČS zaplatí za příchozí platbu, platební příkaz k úhradě, inkaso a trvalou platbu shodně částku 5 Kč. Ovšem je zde malý háček v podobě příplatku za platbu z /do jiné banky 2 Kč. Tento příplatek byl zaveden v srpnu 2014 v novém sazebníku ČS. Finanční výsledky ČS se totiž v posledních letech zhoršují, a tak chtějí vydělat více na poplatcích.⁴⁶ Konečná částka za tyto platby se tedy může vyšplhat na 7 Kč.

3.1.2 Osobní účet ČS II pro mladé – FRESH

Česká spořitelna nabízí pro studenty běžný účet s názvem Osobní účet ČS II pro mladé – FRESH. Tento účet je nabízen až do 30 let. V základním balíčku získáte

⁴⁵ Zdroj: Vlastní zpracování z ceníků České spořitelny

⁴⁶ Penize.cz. Česká spořitelna ždímá [online]. 2014 [cit. 2015-04-13]. Dostupné z : <http://www.penize.cz/bankovni-poplatky/289709-ceska-sporitelna-zdima!-prinesou-ji-vyssi-poplatky-vyssi-trzby>

zdarma platební kartu Visa Classic s vlastním potiskem, příchozí platby, internetové bankovníctví, elektronický výpis z účtu, 2 výběry měsíčně z bankomatu ČS nebo měsíční poplatek 29 Kč za neomezený výběr z bankomatu ČS. Za výběr z bankomatu cizí banky zaplatíme 40 Kč a za výběr v zahraničí 30 Kč. V oblasti bezhotovostního platebního styku zaplatíme částku 5 Kč za odchozí platbu, inkaso a trvalou platbu. Je třeba znovu počítat s příplatkem 2 Kč za platbu z /do jiné banky.

Tabulka 4: Vybrané poplatky běžného účtu pro studenty České spořitelny⁴⁷

Vedení účtu	0 Kč
Internetové bankovníctví	0 Kč
Elektronický výpis z účtu	0 Kč
Platba kartou u obchodníka	0 Kč
Výběr z vlastního bankomatu banky	0 Kč
Výběr z bankomatu jiné banky	40 Kč
Výběr z bankomatu v zahraničí	30 Kč
Příchozí platba	0 Kč
Odchozí platba	5 Kč / 7 Kč (jiná banka)
Inkaso	5 Kč / 7 Kč (jiná banka)
Trvalá platba	5 Kč / 7 Kč (jiná banka)

3.2 Komerční banka

Vznik Komerční banky se datuje roku 1990 vyčleněním obchodní činnosti z tehdejší Státní banky Československé. V roce 1992 se Komerční banka přetřansformovala na akciovou společnost a její akcie byly zařazeny do kuponové privatizace. V roce 2001 francouzská mezinárodní bankovní skupina Société Générale odkupuje státní podíl a ujímá se manažerské kontroly v Komerční bance. Další důležitý mezník přichází v roce 2006, kdy Komerční banka získává 100% podíl ve společnosti Modrá pyramida stavební spořitelna a.s. Komerční banka je univerzální bankou s širokou nabídkou služeb v oblasti bankovníctví retailového, podnikového, investičního. V prestižní soutěži společnosti Fincentrum získala titul Banka roku 2012.

⁴⁷ Zdroj: Vlastní zpracování z ceníků České spořitelny

V roce 2014 obsadila třetí příčku v této kategorii a zároveň byla na druhém místě kategorie Nejdůvěryhodnější banka roku 2014.⁴⁸

Tabulka 5: Základní fakta o Komerční bance k 31. 12. 2014⁴⁹

Aktiva celkem	953,3 mld. Kč
Počet klientů Komerční banky	1 626 000
Počet poboček	399
Průměrný počet zaměstnanců Komerční banky	7 624
Počet bankomatů	754

3.2.1 MůjÚčet

U Komerční banky jsem si pro analýzu poplatků u běžného účtu vybral MůjÚčet. V tomto balíčku nalezneme široké spektrum služeb zdarma jako běžný účet v Kč s elektronickým výpisem, obsluhu účtu pomocí telefonu, internetu i mobilu, platební kartu s cestovním pojištěním i všechny příchozí platby v Kč na účet. Pro aktivní klienty KB přichází s nabídkou vrácení 50 % za vedení běžného účtu, pokud splní alespoň jednu podmínku a 100 % vrácení pokud splní dvě a více podmínek. Jedná se například o došlou platbu na účet (výplata), vlastnictví kreditní karty, úvěru, hypotéky atd. Za každou platbou kartou u obchodníka se nám navrátí poplatek za výběr z bankomatu KB.

Tabulka 6: Vybrané poplatky Komerční banky⁵⁰

Vedení účtu	68 Kč
Internetové bankovníctví	0 Kč
Elektronický výpis z účtu	0 Kč
Platba kartou u obchodníka	0 Kč
Výběr z vlastního bankomatu banky	9 Kč/ 0 Kč
Výběr z bankomatu jiné banky	39 Kč
Výběr z bankomatu v zahraničí	1 % (min. 100 Kč)
Příchozí platba	0 Kč
Odchozí platba	6 Kč
Inkaso	6 Kč
Trvalá platba	6 Kč

⁴⁸Komerční banka. *Základní informace* [online]. 2014 [cit. 2015-04-12]. Dostupné z: <http://www.kb.cz/cs/o-bance/o-nas/zakladni-informace.shtml>

⁴⁹ tamtéž

⁵⁰ Zdroj: Vlastní zpracování z ceníků Komerční banky

Vedení účtu je zpoplatněno částkou 68 Kč. Jak jsem již zmínil výše, tato částka se může snížit v závislosti na splněných podmínkách. Internetové bankovníctví a platba kartou u obchodníka jsou zde zdarma. Výběr z vlastního bankomatu vyjde klienta na 9 Kč, za každou jednu platbu u obchodníka se mu vrátí jeden poplatek za výběr z vlastního bankomatu. Za výběr z bankomatu jiné banky klient zaplatí 39 Kč a za výběr v zahraničí 1 % z částky anebo min. 100 Kč. U bezhotovostního platebního styku je příchozí platba zdarma, ostatní platby jako příkaz k úhradě, inkaso, trvalá platba jsou za 6 Kč. Klient má však možnost si objednat „Balíček transakcí“ za 39 Kč měsíčně, kde má zdarma všechny transakce prostřednictvím internetového nebo mobilního bankovníctví.

3.2.2 *Konto G 2.2*

Běžný účet pro studenty KB nese název Konto G 2.2 a je určen pro studenty ve věku 15-26 let. Tento účet nabídne klientům banky z řad studentů zdarma elektronický výpis, příchozí platby, bezkontaktní G2 kartu s cestovním pojištěním, 1 výběr z bankomatu v zahraničí. Navíc lze získat bonus 200 Kč po předložení ISIC karty při zřízení účtu. Zpoplatněna je služba výběru z bankomatu jiné banky částkou 39 Kč. Dále klient student zaplatí 19 Kč za odchozí platbu do jiné banky než je KB.

Tabulka 7: Vybrané poplatky běžného účtu pro studenty Komerční banky⁵¹

Vedení účtu	0 Kč
Internetové bankovníctví	0 Kč
Elektronický výpis z účtu	0 Kč
Platba kartou u obchodníka	0 Kč
Výběr z vlastního bankomatu banky	0 Kč
Výběr z bankomatu jiné banky	39 Kč
Výběr z bankomatu v zahraničí	0 Kč
Příchozí platba	0 Kč
Odchozí platba	0 Kč /19 Kč (platba do cizí banky)
Inkaso	0 Kč
Trvalá platba	0 Kč

3.3 ČSOB

ČSOB, celým názvem Československá obchodní banka, a.s., je univerzální bankou působící v ČR. Byla založena státem v roce 1964 jako banka pro poskytování služeb v oblasti financování zahraničního obchodu. V roce 1999 byla privatizována a jejím majoritním vlastníkem se stala belgická KBC Bank, která je součástí skupiny KBC. V roce 2000 ČSOB převzala tehdejší IPB (Investiční a obchodní banka). V roce 2007 se jediným akcionářem stala KBC Bank. O rok později došlo k oddělení slovenské pobočky. ČSOB poskytuje své služby všem klientským segmentům – fyzické osoby, malé a střední podniky, korporátní a institucionální klienti. V soutěži společnosti Fincentrum získala titul Banka roku 2014 a Privátní banka roku 2014.⁵²

Tabulka 8: Základní fakta o ČSOB k 31. 12. 2014⁵³

Aktiva celkem	1 074 mld. Kč ⁵⁴
Počet klientů ČSOB	2 900 000
Počet poboček	243
Průměrný počet zaměstnanců	7 406
Počet bankomatů	1 047

⁵¹ Zdroj: Vlastní zpracování z ceníků Komerční banky

⁵² ČSOB. *O společnosti ČSOB* [online]. 2015 [cit. 2015-04-12]. Dostupné z: <http://www.csob.cz/cz/Csob/O-CSOB/Profil-CSOB/Stranky/default.aspx>

⁵³ tamtéž

⁵⁴ Údaj k 30. 6. 2014

3.3.1 ČSOB Konto

Nabídku běžných účtů ČSOB bych označil jako jednu z nejpřehlednějších. Z nabídky ČSOB jsem vybral ČSOB Konto, které nabízí zdarma bezkontaktní platební kartu MasterCard Debit, elektronické bankovníctví, neomezené příchozí a dvě odchozí platby, 2 výběry z bankomatu ČSOB.

Tabulka 9: Vybrané poplatky Československé obchodní banky⁵⁵

Vedení účtu	55 Kč
Internetové bankovníctví	0 Kč
Elektronický výpis z účtu	0 Kč
Platba kartou u obchodníka	0 Kč
Výběr z vlastního bankomatu banky	6 Kč
Výběr z bankomatu jiné banky	35 Kč
Výběr z bankomatu v zahraničí	100 Kč
Příchozí platba	0 Kč
Odchozí platba	3 Kč
Inkaso	6 Kč
Trvalá platba	3 Kč

U ČSOB hodnotím pozitivně fakt, že vedení účtu je zpoplatněno částkou 55 Kč. Internetové bankovníctví a platby kartou jsou poskytovány zdarma. Za výběr ze svého bankomatu si ČSOB účtuje 6 Kč, u cizí banky výběr stojí 35 Kč a v zahraničí zaplatíme částku 100 Kč. V oblasti platebního styku si ČSOB účtuje 3 Kč za odchozí a trvalé platby a 6 Kč v případě inkasních plateb. Pozitivně shledávám, že ČSOB si neúčtuje příplatky za platbu z/do jiné banky, jak k tomu dochází u ČS a KB.

3.3.2 ČSOB Studentské konto

ČSOB Studentské konto je navrženo pro studenty a absolventy ve věku 15-30 let. Zdarma student získá vedení účtu, bezkontaktní platební kartu Debit MasterCard Student, elektronické bankovníctví, elektronický výpis z účtu, všechny tuzemské příchozí a odchozí platby, všechny výběry z bankomatů ČSOB. Zpoplatněny jsou pouze výběry z bankomatů jiné banky částkou 35 Kč a v zahraničí 100 Kč.

⁵⁵ Zdroj: Vlastní zpracování z ceníků Československé obchodní banky

Tabulka 10: Vybrané poplatky běžného účtu pro studenty Československé obchodní banky⁵⁶

Vedení účtu	0 Kč
Internetové bankovníctví	0 Kč
Elektronický výpis z účtu	0 Kč
Platba kartou u obchodníka	0 Kč
Výběr z vlastního bankomatu banky	0 Kč
Výběr z bankomatu jiné banky	35 Kč
Výběr z bankomatu v zahraničí	100 Kč
Příchozí platba	0 Kč
Odchozí platba	0 Kč
Inkaso	0 Kč
Trvalá platba	0 Kč

3.4 UniCredit Bank

UniCredit Bank zahájila svou činnost v roce 2007 fúzí HVB Bank a Živnostenské banky. Od konce roku 2013 působí jak v České republice, tak i na Slovensku pod názvem UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia a.s.. UniCredit Bank poskytuje širokou škálu produktů zejména pro firemní zákazníky a privátní klientelu. Jak sama banka na svých webových stránkách prezentuje, její klienti jsou nároční, odpovědní a cílevědomí.

Tabulka 11: Základní údaje o UniCredit Bank k 31. 12. 2014⁵⁷

Aktiva celkem	508,6 mld. Kč
----------------------	----------------------

3.4.1 U konto

V nabídce UniCredit Bank jako běžný účet je uvedeno U konto. V prvních dvou měsících je vedení účtu zdarma a v dalších měsících zůstává zdarma, pokud na účet bude zasíláno 12 000 Kč měsíčně. V případě splnění této jediné podmínky UniCredit Bank nabízí všechny mnou sledované služby zdarma. Ve všech kolonkách tedy spatříme naprosto stejnou hodnotu 0 Kč. K tomu UCB navíc zdarma nabízí otevření a vedení dalšího účtu v cizí měně, měsíční elektronický výpis z účtu, platební kartu (Visa Basic nebo Debit MasterCard). Tato nabídka běžného účtu je pro klienta naprosto

⁵⁶ Zdroj: Vlastní zpracování z ceníků ČSOB

⁵⁷ Zdroj: Výroční zpráva UniCredit Bank

fenomenální. Měsíčně tak ušetří desítky korun. Oproti ostatním sledovaným bankám v ČR je to markantní rozdíl v obchodní politice bank v oblasti bankovních poplatků.

Tabulka 12: Vybrané poplatky UniCredit Bank⁵⁸

Vedení účtu	0 Kč
Internetové bankovníctví	0 Kč
Elektronický výpis z účtu	0 Kč
Platba kartou u obchodníka	0 Kč
Výběr z vlastního bankomatu banky	0 Kč
Výběr z bankomatu jiné banky	0 Kč
Výběr z bankomatu v zahraničí	0 Kč
Příchozí platba	0 Kč
Odchozí platba	0 Kč
Inkaso	0 Kč
Trvalá platba	0 Kč

3.4.2 U konto pro mladé

UniCredit Bank nabízí pro studenty běžný účet nazvaný U konto pro mladé. Účet je určen pro studenty ve věku 15-26 let. Nabízí celou škálu služeb zdarma – otevření a vedení dalšího účtu v cizí měně, měsíční elektronický výpis z účtu, platební kartu (Visa Basic nebo Debit Master Card). Všechny mnou sledované služby jsou zdarma. Studenti nulové výdaje spojené s vedením účtu, výběry z bankomatů a bezhotovostním platebním stykem určitě uvítají.

⁵⁸ Zdroj: Vlastní zpracování z ceníků UniCredit Bank

Tabulka 13: Vybrané poplatky běžného účtu pro studenty UniCredit Bank⁵⁹

Vedení účtu	0 Kč
Internetové bankovníctví	0 Kč
Elektronický výpis z účtu	0 Kč
Platba kartou u obchodníka	0 Kč
Výběr z vlastního bankomatu banky	0 Kč
Výběr z bankomatu jiné banky	0 Kč
Výběr z bankomatu v zahraničí	0 Kč
Příchozí platba	0 Kč
Odchozí platba	0 Kč
Inkaso	0 Kč
Trvalá platba	0 Kč

3.5 Bank of America

Bank of America je americká mezinárodní banka, která má své sídlo v Charlotte ve státě North Carolina. Je jednou ze čtyř největších bank v USA. Její historické počátky sahají až do roku 1904, kdy italoameričan Amadeo Giannini založil v San Franciscu ve státě Kalifornie Bank of Italy, která se v roce 1928 sloučila s bankou Bank of America Los Angeles. Od roku 1930 vystupuje už pod svým současným názvem Bank of America. V roce 2009 došlo k akvizici s největší investiční společností Meryll Lynch. Banka tak rozšířila svou činnost o investiční služby. Bank of America nabízí široké spektrum služeb fyzickým osobám, podnikatelům, institucím atd.⁶⁰

Tabulka 14: Základní fakt o Bank of America k 31. 12. 2014⁶¹

Aktiva celkem	1,574 mld. \$
Počet klientů	48 000 000
Počet poboček	4 913
Průměrný počet zaměstnanců	
Počet bankomatů	15 900

⁵⁹ Zdroj: Vlastní zpracování z ceníků UniCredit Bank

⁶⁰ Bank of America. *Our History & Heritage* [online]. 2015 [cit. 2015-04-14]. Dostupné z : <http://about.bankofamerica.com/en-us/our-story/our-history-and-heritage.html#fbid=GBlgVTG72aJ/hashlink=our-history---heritage>

⁶¹ Bank of America. *Company Overview* [online]. 2015 [cit. 2015-04-19]. Dostupné z : <http://newsroom.bankofamerica.com/companyoverview>

3.5.1 Bank of America Core Checking

Z nabídky Bank of America jsem vybral běžný účet s názvem Bank of America Core Checking. Banka si účtuje poplatek za vedení účtu \$12. Poplatek za vedení účtu je prominut, pokud klient splní jednu z podmínek - měsíční vklad na účet v minimální výši \$250, denní zůstatek na účtu je roven nebo vyšší než \$1,500. Internetové bankovníctví je poskytováno zdarma bez poplatků, taktéž i elektronický výpis z účtu. Výběry z bankomatů v síti značky Bank of America jsou poskytovány zdarma, výběry u ostatních bank a bank v zahraničí jsou zpoplatněny \$2.50, respektive \$5. Bezhotovostní platební styk v rámci internetového bankovníctví je bez poplatků.

Tabulka 15: Vybrané poplatky na běžném účtu Bank of America⁶²

Vedení účtu	\$ 12
Internetové bankovníctví	\$ 0
Elektronický výpis z účtu	\$ 0
Platba kartou u obchodníka	\$ 0
Výběr z vlastního bankomatu banky	\$ 0
Výběr z bankomatu jiné banky	\$ 2.50
Výběr z bankomatu v zahraničí	\$ 5
Příchozí platba	\$ 0
Odchozí platba	\$ 0
Inkaso	\$ 0
Trvalá platba	\$ 0

3.5.2 Bank of America Core Checking

Bank of America nabízí pro studenty účet s názvem Bank of America Core Checking. Vedení účtu je zdarma pro studenty, kteří jsou zapsaní na střední nebo vysoké škole, a to do věku 23 let. Vedení internetového bankovníctví a elektronický výpis z účtu je také zdarma. Výběr z bankomatů je zpoplatněn v případě využívání jiných než Bank of America bankomatů, a to poplatkem \$2.50 za jednotlivý výběr. V zahraničí za výběr z bankomatu si banka účtuje \$5. Všechny platby v rámci internetového bankovníctví a v rámci Bank of America jsou bez poplatků.

⁶² Zdroj: Vlastní zpracování z ceníků Bank of America

Tabulka 16: Vybrané poplatky na běžném účtu pro studenty, Bank of America⁶³

Vedení účtu	\$ 0
Internetové bankovníctví	\$ 0
Elektronický výpis z účtu	\$ 0
Platba kartou u obchodníka	\$ 0
Výběr z vlastního bankomatu banky	\$ 0
Výběr z bankomatu jiné banky	\$ 2.50
Výběr z bankomatu v zahraničí	\$ 5
Příchozí platba	\$ 0
Odchozí platba	\$ 0
Inkaso	\$ 0
Trvalá platba	\$ 0

3.6 JPMorgan Chase

JPMorgan Chase je mezinárodní americká banka sídlící v New Yorku ve státě New York. Je lídrem v americkém bankovním sektoru dle objemu svých aktiv. Je považována za jednu z nejstarších finančních institucí na světě. Její počátky se datují od roku 1799. Významnou postavou v historii této banky se stal J. P. Morgan, finanční magnát, který údajně pomohl americkému bankovnímu sektoru v době první krize na počátku dvacátého století. Současná podoba banky se formovala řadou fúzí v devadesátých letech dvacátého století a zejména v novém miléniu. K nejdůležitější fúzi došlo v roce 2000, kdy se sloučila J. P. Morgan & Co. s The Chase Manhattan Corp. V současnosti banka, zjednodušeně řečeno, rozděluje svou činnost na retailové a komerční bankovníctví pod značkou Chase a investiční bankovníctví pod značkou JPMorgan.⁶⁴

Tabulka 17: Základní fakta o JPMorgan Chase k 31. 12. 2014⁶⁵

Aktiva celkem	2,075 mld. \$
Počet klientů	65 000 000
Počet poboček	5 500
Průměrný počet zaměstnanců	260 000

⁶³ Zdroj: Vlastní zpracování z ceníků Bank of America

⁶⁴ JPMorgan Chase & Co. *The History of Our Firm* [online]. 2015 [cit. 2015-04-14]. Dostupné z : <http://www.jpmorganchase.com/corporate/About-JPMC/jpmorgan-history.htm>

⁶⁵ JPMorgan Chase & Co. *About Us* [online]. 2015 [cit. 2015-04-19]. Dostupné z : <http://www.jpmorganchase.com/corporate/About-JPMC/about-us.htm>

3.6.1 Chase Total Checking

Základní běžný účet, který Chase nabízí, nese název Chase Total Checking. Poplatek za vedení účtu činí \$12. Poplatek je prominut pokud klient banky splní jednu z podmínek – přímý vklad na účet v minimální výši \$500, denní zůstatek na účtu minimálně \$1,500, průměrný denní zůstatek na všech účtech u Chase minimálně \$5,000. Klientovi je vedeno zdarma internetové bankovníctví, elektronický výpis z účtu. Dále obdrží Chase Debit Card, kdy při platbě u obchodníka taktéž neplatí poplatky. Výběry z bankomatu jsou v rámci Chase banky zdarma, u ostatních klient platí poplatek \$2 za jednotlivý výběr a \$5 za výběr v zahraničí. Bezhotovostní platební styk prostřednictvím internetu je v bance Chase bez poplatků

Tabulka 18: Vybrané poplatky na běžném účtu JPMorgan Chase⁶⁶

Vedení účtu	\$ 12
Internetové bankovníctví	\$ 0
Elektronický výpis z účtu	\$ 0
Platba kartou u obchodníka	\$ 0
Výběr z vlastního bankomatu banky	\$ 0
Výběr z bankomatu jiné banky	\$ 2
Výběr z bankomatu v zahraničí	\$ 5
Příchozí platba	\$ 0
Odchozí platba	\$ 0
Inkaso	\$ 0
Trvalá platba	\$ 0

3.6.2 Chase High School Checking / Chase College Checking

Banka Chase nabízí pro své klienty z řad studentů dva typy běžných účtů. Pro studenty středních škol nabízí běžný účet pod názvem Chase High School checking. Poplatek za vedení účtu je \$6. V případě, že student má běžný účet tzv. „spojen“ (angl. linked accounts) s běžným účtem svých rodičů, pak je vedení účtu bez poplatku. Pro studenty vysokých škol nabízí banka Chase běžný účet pod názvem Chase College

⁶⁶ Zdroj: Vlastní zpracování z ceníků JPMorgan Chase

Checking. Poplatek za vedení účtu opět činí \$6, avšak je prominut, pokud student doloží potvrzení o studiu. Internetové bankovníctví a elektronický výpis z účtu je zdarma, stejně tak jako Chase Debit Card. Výběry z bankomatu jsou zpoplatněné v případě výběru z cizí banky (\$2) nebo za výběr v zahraničí (\$5). Bezhotovostní platební styk přes internetové bankovníctví je bez poplatků.

Tabulka 19: Vybrané poplatky na běžném účtu pro studenty, JPMorgan Chase⁶⁷

Vedení účtu	\$ 6 (\$0)
Internetové bankovníctví	\$ 0
Elektronický výpis z účtu	\$ 0
Platba kartou u obchodníka	\$ 0
Výběr z vlastního bankomatu banky	\$ 0
Výběr z bankomatu jiné banky	\$ 2
Výběr z bankomatu v zahraničí	\$ 5
Příchozí platba	\$ 0
Odchozí platba	\$ 0
Inkaso	\$ 0
Trvalá platba	\$ 0

3.7 Wells Fargo

Wells Fargo je v pořadí čtvrtou největší bankou v USA. Její sídlo se nachází v San Franciscu ve státě Kalifornie. Počátky banky sahají až do roku 1852, kdy Henry Wells a William Fargo založili společnost, která nabízela bankovní a expresní služby průkopníkům v době tzv. „zlaté horečky“ na západě USA v Kalifornii. Současná podoba banky se datuje roku 1998, kdy došlo k fúzi původní Wells Fargo a Norwest Corporation. Původní název zůstal nezměněn, jelikož reflektoval dlouhou historii a všeobecné povědomí o této značce. Wells Fargo svou činnost rozděluje do tří klíčových segmentů – community banking (pro malé firmy a drobnou klientelu), wholesale bankovníctví (pro střední a velké podniky), Wealth, Brokerage and Retirement (poradenská činnost klientům).⁶⁸

⁶⁷ Zdroj: Vlastní zpracování z ceníků JPMorgan Chase

⁶⁸Wells Fargo. *About Wells Fargo* [online]. 2015 [cit. 2015-04-14]. Dostupné z : <https://www.wellsfargo.com/about/>

Tabulka 20: Základní fakt o Wells Fargo k 31. 12. 2014⁶⁹

Aktiva celkem	1,532 mld. \$
Počet klientů	70 000 000
Počet poboček	6 345
Průměrný počet zaměstnanců	265 000
Počet bankomatů	12 500

3.7.1 *Everyday Checking*

Wells Fargo nabízí klientům běžný účet pod názvem Everyday Checking. Za vedení tohoto účtu klient zaplatí poplatek \$10. Může však být i bez poplatků, pokud je splněna jedna z následujících podmínek – minimální denní zůstatek na účtu ve výši \$1,500, měsíční vklad na účet v hodnotě rovné nebo vyšší \$500, 10 nákupů nebo plateb debetní kartou. Vedení internetového bankovníctví a elektronický výpis z účtu je jako v případě předešlých bank opět zdarma. Poplatek za výběr z bankomatu jiné banky než je Wells Fargo činí \$2.50 za jednotlivý výběr, v zahraničí pak \$5. Bezhotovostní platební styk prostřednictvím internetového bankovníctví je bez poplatků.

Tabulka 21: Vybrané poplatky na běžném účtu Wells Fargo⁷⁰

Vedení účtu	\$ 10
Internetové bankovníctví	\$ 0
Elektronický výpis z účtu	\$ 0
Platba kartou u obchodníka	\$ 0
Výběr z vlastního bankomatu banky	\$ 0
Výběr z bankomatu jiné banky	\$ 2.50
Výběr z bankomatu v zahraničí	\$ 5
Příchozí platba	\$ 0
Odchozí platba	\$ 0
Inkaso	\$ 0
Trvalá platba	\$ 0

⁶⁹Wells Fargo. *Wells Fargo Today* [online]. 2015 [cit. 2015-04-19]. Dostupné z : <https://www08.wellsfargomedia.com/downloads/pdf/about/wellsfargotoday.pdf>

⁷⁰Zdroj: Vlastní zpracování z ceníků Wells Fargo

3.7.2 *Everyday Checking*

Wells Fargo nabízí stejný běžný účet i pro studenty středních a vysokých škol. Pokud je student ve věku 17-24 let primárním vlastníkem účtu, měsíční poplatek za vedení účtu je snížen na \$5. Existuje však možnost nulového poplatku za vedení účtu v případě, že rodič ke svému běžnému účtu přidá i účet svého dítěte. Hovoří se zde o tzv. „spojených účtech“ (linked accounts). Internetové bankovníctví a elektronický výpis z účtu jsou bez poplatku. Student platí pouze za výběry z bankomatu jiné banky a za výběry v zahraničí.

Tabulka 22: Vybrané poplatky na běžném účtu pro studenty, Wells Fargo⁷¹

Vedení účtu	\$ 5 (\$0)
Internetové bankovníctví	\$ 0
Elektronický výpis z účtu	\$ 0
Platba kartou u obchodníka	\$ 0
Výběr z vlastního bankomatu banky	\$ 0
Výběr z bankomatu jiné banky	\$ 2.50
Výběr z bankomatu v zahraničí	\$ 5
Příchozí platba	\$ 0
Odchozí platba	\$ 0
Inkaso	\$ 0
Trvalá platba	\$ 0

3.8 Citibank

Citibank je bankovní instituce, která je součástí nadnárodní finanční skupiny Citigroup. Sídlo společnosti se nachází v New Yorku ve státě New York. Citibank byla založena v roce 1812 pod názvem City Bank of New York, později pod názvem First National City Bank of New York. V době globální finanční krizi v letech 2008-2009 utrpěla Citibank obrovské ztráty. Finanční pomoc jí zajistila vláda Spojených států. V současnosti již má banka dluh splacený a dokonce byla roku 2013 vyhlášena světovou bankou roku prestižním odborným časopisem The Banker.⁷²

⁷¹ Zdroj: Vlastní zpracování z ceníků Wells Fargo

⁷² Citibank. *History* [online]. 2015 [cit. 2015-04-14]. Dostupné z : <http://www.citigroup.com/citi/about/history/index.htm>

Tabulka 23: Základní fakta o Citibank k 31. 12. 2014⁷³

Aktiva celkem	1 ,356 mld. \$
Počet klientů	200 000 000
Počet poboček	865

3.8.1 Basic Banking Package

Z běžných účtů Citibank jsem vybral balíček s názvem Basic Banking Package. Vedení účtu je zde zpoplatněno \$12. Vedení účtu je bez poplatku, pokud je splněna jedna z následujících podmínek – jeden depozitní vklad výplaty na účet, měsíční zůstatek na účtu roven nebo vyšší \$1,500. Vedení internetového bankovníctví a elektronický výpis z účtu jsou zdarma. Co se týče výběrů z bankomatu, Citibank účtuje \$2.50 za jednotlivý výběr u jiné banky. Citibank má mnoho svých poboček i bankomatů v zahraničí, a proto výběr z bankomatů v zahraničí je bez poplatků v případě výběru ze Citibank bankomatu.

Tabulka 24: Vybrané poplatky na běžném účtu Citibank⁷⁴

Vedení účtu	\$ 12
Internetové bankovníctví	\$ 0
Elektronický výpis z účtu	\$ 0
Platba kartou u obchodníka	\$ 0
Výběr z vlastního bankomatu banky	\$ 0
Výběr z bankomatu jiné banky	\$ 2 .50
Výběr z bankomatu v zahraničí	\$ 0
Příchozí platba	\$ 0
Odchozí platba	\$ 0
Inkaso	\$ 0
Trvalá platba	\$ 0

3.8.2 Citibank Student Account Package

Citibank nabízí pro studenty, kteří jsou zapsáni k prezenčnímu studiu, běžný účet v balíčku pod názvem Citibank Student Account Package. Vedení účtu je pro studenty zcela zdarma. Stejně tak výběry ze všech bankomatů, i těch, které nepatří pod

⁷³ Citi. *Citi at a Glance* [online]. 2015 [cit. 2015-04-23]. Dostupné z: http://www.citigroup.com/citi/about/citi_at_a_glance.html

⁷⁴ Zdroj: Vlastní zpracování z ceníků Citibank

Citibank. Internetové bankovníctví, elektronický výpis z účtu i bezhotovostní platební styk jsou taktéž bez poplatků.

Tabulka 25: Vybrané poplatky na běžném účtu pro studenty, Citibank⁷⁵

Vedení účtu	\$ 0
Internetové bankovníctví	\$ 0
Elektronický výpis z účtu	\$ 0
Platba kartou u obchodníka	\$ 0
Výběr z vlastního bankomatu banky	\$ 0
Výběr z bankomatu jiné banky	\$ 0
Výběr z bankomatu v zahraničí	\$ 0
Příchozí platba	\$ 0
Odchozí platba	\$ 0
Inkaso	\$ 0
Trvalá platba	\$ 0

⁷⁵ Zdroj: Vlastní zpracování z ceníků Citibank

4. Komparace bankovních poplatků na běžném účtu v ČR a USA

V závěrečné kapitole empirické části se zaměřím na hlavní cíl této bakalářské práce, který je porovnat úroveň bankovních poplatků v ČR a USA, a to konkrétně u vybraných běžných účtů, které jsem analyzoval ve třetí kapitole. Porovnávat účty budu pro dva mnou vytvořené modelové klienty – běžný uživatel a student. Každý z klientů má určité požadavky na svůj běžný účet a využívá různé služby. Sestavil jsem služby, které modeloví klienti využívají během měsíce (u bezhotovostních plateb budou transakce prováděny v rámci jedné banky). Výsledek nám ukáže nejvýhodnější běžný účet s nejnižšími poplatky. Zároveň zjistíme, zda výhodnější běžný účet nabízí v ČR nebo USA.

ČR a USA nemají společnou měnu, a proto pro komparaci bankovních poplatků na běžných účtech je důležité, aby výsledné hodnoty byly převedeny na jednu měnu. Zvolil jsem si, že výsledné hodnoty budu převádět na Kč. Samotný převod měn podle devizového kurzu není pro výsledné hodnoty ideální, a proto přidám přepočtení podle parity kupní síly dle údajů organizace OECD za rok 2014⁷⁶. Dále pro účely komparace zjistím, jak velkou část (v %) z průměrné měsíční hrubé mzdy klienta tvoří bankovní poplatky. Vstupní údaje pro ČR a USA uvádím v tabulce č. 25

Tabulka 26: Vstupní údaje pro ČR a USA k 31. 12. 2014⁷⁷

	ČR	USA
Devizový kurz	22,834 Kč	\$1
Průměrná hrubá mzda	25 686 Kč	\$4,642
Převod dle PPP podle dat OECD za rok 2014	13,5	1

⁷⁶ OECD postupuje tak, že pomocí ekvivalentních produktů porovnává ceny mezi státy. Zjistila, že běžný český nákup stojící 135 Kč lze v USA nakoupit za \$10. Parita kupní síly mezi ČR a USA je tak 13,5. Cit. z Kupnisila.cz. *Parita kupní síly* [online]. 2015 [cit. 2015-04-23]. Dostupné z: <http://kupnisila.cz/parita-kupni-sily/>

⁷⁷ Zdroj: Vlastní zpracování

V této části provedu výpočty bankovních poplatků za celý měsíc pro modelové klienty banky - běžného uživatele a studenta. Nejprve charakterizují modelové klienty, a poté v tabulce uvedu provedené počty operací na jejich běžných účtech za měsíc. Dle těchto údajů je následně vytvořená tabulka, která zachycuje výši poplatků za jednotlivé služby a zároveň celkovou cenu, kterou klient za všechny využívané služby za měsíc zaplatí v měně příslušného státu. Pro účely komparace pak provedu přepočtení na jednu společnou měnu – Kč.

4.1 Komparace běžných účtů v ČR a USA pro běžného uživatele

Můj vytvořený modelový klient „běžný uživatel“ je člověk ve středních letech, který má zaměstnání se stálým příjmem. Svou mzdu (např. průměrnou mzdu v dané zemi) si nechává zasílat právě na tento účet. Dále využívá často svou debetní kartu pro nákupy u obchodníků. Jelikož klient chce šetřit svůj čas a náklady, využívá pro bezhotovostní platební styk služeb internetového bankovníctví. Pro výběr hotovosti využívá především bankomaty své banky, avšak když je ve spěchu, využije pro výběr i bankomat jiné banky. Jednou za měsíc klient uskuteční výběr z bankomatu v zahraničí ve výši 1000 Kč, respektive \$50. Svůj měsíční zůstatek na účtu zjišťuje prostřednictvím elektronického výpisu z účtu.

Pro běžného uživatele byly vybrány tyto běžné účty:

- *Osobní účet ČS II* od České spořitelny
- *MůjÚčet* od Komerční banky
- *ČSOB Konto* od ČSOB
- *U konto* od UniCredit Bank
- *Bank of America Core Checking* od Bank of America
- *Chase Total Checking* od JPMorgan Chase
- *Everyday Checking* od Wells Fargo
- *Basic Banking Package* od Citibank

V tabulce č. 26 je uvedeno jaké služby využívá běžný uživatel a hlavně s jakou četností během měsíce.

Tabulka 27: Modelový klient - Běžný uživatel

Vedení účtu	1
Internetové bankovníctví	1
Elektronický výpis z účtu	1
Počet plateb kartou u obchodníka	10
Počet výběrů z vlastního bankomatu banky	5
Počet výběrů z bankomatu jiné banky	1
Počet výběrů z bankomatu v zahraničí	1
Počet příchozích plateb	3
Počet odchozích plateb	3
Počet příkazů k inkasu	2
Počet trvalých plateb	4

V tabulce č. 27 nalezneme výpočty bankovních poplatků za jednotlivé služby a celkovou cenu za měsíc jakou běžný uživatel zaplatil na bankovních poplatcích.

Tabulka 28: Celková cena běžných účtů pro běžného klienta

Název banky	Měna	Vedení účtu	Internetové bankovníctví	El. výpis	Platby kartou	Výběr z vl. bankomatu	Výběr z c. bankomatu	Výběr v zahraničí	Příchozí platba	Odechozí platba	Inkaso	Trvalá platba	Celkem
ČS	Kč	69	0	0	0	15	40	125	0	15	10	20	294
KB	Kč	34	0	0	0	0	39	100	0	18	12	24	227
ČSOB	Kč	55	0	0	0	18	35	100	0	3	12	12	235
UCB	Kč	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
BofA	\$	0	0	0	0	0	2.5	5	0	0	0	0	7.5
JPMC	\$	0	0	0	0	0	2	5	0	0	0	0	7
WF	\$	0	0	0	0	0	2.5	5	0	0	0	0	7.5
Citi	\$	0	0	0	0	0	2.5	0	0	0	0	0	2.5

Aby bylo možné porovnat, v které zemi nabízí nejvýhodnější běžný účet s nejnižšími poplatky za měsíc pro modelového klienta – běžného uživatele, je nutné provést převod na jednu měnu – Kč. Pevod je proveden podle devizového kurzu

a podle parity kupní síly dle dat organizace OECD za rok 2014. Dále také zjistím jak velkou část (v %) z průměrné měsíční hrubé mzdy klienta tvoří bankovní poplatky.

Tabulka 29: Komparace bankovních poplatků na vybraných běžných účtech pro běžného klienta a vyhodnocení nejvýhodnější banky

Banka	Převod na Kč podle devizového kurzu	% z průměrné hrubé mzdy	Převod na Kč podle PPP dle dat z OECD
ČS	294	1,14	294
KB	227	0,88	227
ČSOB	235	0,91	235
UCB	0	0	0
BofA	171,255	0,16	101,25
JPMC	159,838	0,15	94,5
WF	171,255	0,16	101,25
Citi	57,085	0,05	33,75
Nejvýhodnější banka / stát	UCB / ČR	UCB / ČR	UCB / ČR

Z výše uvedené tabulky vyplývá, že nejvýhodnější běžný účet podle všech sledovaných parametrů nabízí UniCredit Bank se svým účtem U konto. Vítěz byl jednoznačný vzhledem k faktu, že modelový klient splnil všechny podmínky a tudíž všechny sledované služby byly bez poplatků a klient nezaplatil ani korunu. Nicméně je důležité dodat, že ostatní příčky obsadily americké banky. Z uvedených dat vyplývá, že všechny americké banky neúčtují poplatek za vedení účtu. Dále je důležité zmínit, že americké banky nevybírají poplatky za výběry z vlastních bankomatů, totéž platí o provedených platbách v rámci jedné banky prostřednictvím internetového bankovníctví. V rámci ČR jako nejdražší banka vyšla Česká spořitelna, u které klient zaplatí 294 Kč na poplatcích, což je skoro o 3x více než u nejdražších bank v USA, kde klienti u Bank of America a Wells Fargo zaplatí 101,25 Kč.

Největší část z průměrné hrubé mzdy zabírají bankovní poplatky klientů České spořitelny, a to 1,14 %. Pokud zprůměrujeme hodnoty v rámci jedné země, tak zjistíme, že běžný uživatel v ČR musí ze své mzdy vyčlenit 0,73 % na bankovní poplatky na svém běžném účtu, na druhou stranu v USA jen 0,13 %. Pokud stejný postup

provedeme v případě hodnot v posledním sloupci tabulky (převod na Kč podle PPP dle dat z OECD), tak nám opět vyplyne, že v ČR v průměru za jeden měsíc zaplatí modelový klient 189 Kč a v USA jen 82,7 Kč. Z těchto údajů lze vyvodit, že celkově výhodnější běžné účty pro běžného uživatele nabízí americké banky.

4.2 Komparace běžných účtů v ČR a USA pro studenta

Mým druhým modelovým klientem je student univerzity ve věku 22 let. Pro platby využívá zejména svou debetní kartu. Student využívá zcela služeb internetového bankovníctví. Vybírat hotovost z bankomatu své banky, ovšem jednou měsíčně se stane, že vybere své peníze i z bankomatu jiné banky. Jednou měsíčně na svých výletech do zahraničí vybere z bankomatu 1000 Kč, respektive \$50. Důraz klade především na co nejnižší až nulové poplatky.

Pro studenta byly vybrány tyto běžné účty pro studenty:

- *Osobní účet ČS II pro mladé – FRESH* od České spořitelny
- *Konto G2.2* od Komerční banky
- *ČSOB Studentské konto* od ČSOB
- *U konto pro mladé* od UniCredit Bank
- *Bank of America Core Checking* od Bank of America
- *Chase College Checking* od JPMorgan Chase
- *Everyday Checking* od Wells Fargo
- *Citibank Student Account Package* od Citibank

V tabulce č. 29 je uvedeno, s jakou četností jsou využívány služby studentem během měsíce.

Tabulka 30: Modelový klient - Student

Vedení účtu	1
Internetové bankovníctví	1
Elektronický výpis z účtu	1
Počet plateb kartou u obchodníka	6
Počet výběrů z vlastního bankomatu banky	4
Počet výběrů z bankomatu jiné banky	1
Počet výběrů z bankomatu v zahraničí	1
Počet příchozích plateb	2
Počet odchozích plateb	2
Počet trvalých plateb	2

V následující tabulce č. 30 nalezneme přehledně jednotlivé poplatky a celkové poplatky, které modelový klient – student, zaplatil za sledovaný měsíc.

Tabulka 31: Celková cena běžných účtů pro studenta⁷⁸

Název Banky	Měna	Vedení účtu	Internetové bankovníctví	El. výpis	Platby kartou	Výběr z vl. bankomatu	Výběr z c. bankomatu	Výběr v v zahraničí	Příchozí platba	Odchozí platba	Trvalá platba	Celkem
ČS	Kč	0	0	0	0	0	40	30	0	10	10	90Kč
KB	Kč	0	0	0	0	0	39	0	0	0	0	39Kč
ČSOB	Kč	0	0	0	0	0	35	100	0	0	0	135Kč
UCB	Kč	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0Kč
BofA	\$	0	0	0	0	0	2.5	5	0	0	0	\$7.5
JPMC	\$	0	0	0	0	0	2	5	0	0	0	\$7
WF	\$	0	0	0	0	0	2.5	5	0	0	0	\$7.5
Citi	\$	0	0	0	0	0	2.5	0	0	0	0	\$2.5

⁷⁸ Zdroj: Vlastní zpracování

Pro nalezení nejvýhodnějšího běžného účtu, pro modelového klienta – studenta, byl opět proveden převod měn z \$ na Kč podle devizového kurzu. Dále byl použit převod na Kč dle parity kupní síly podle dat OECD za rok 2014. Zároveň předpokládám, že rodiče platí svému dítěti – studentovi výdaje spojené s bankovními poplatky, a proto také znovu uvádím jak velkou část (v %) z průměrné měsíční hrubé mzdy tvoří bankovní poplatky.

Tabulka 32: Komparace bankovních poplatků na vybraných běžných účtech pro studenta a vyhodnocení nejvýhodnější banky⁷⁹

Banka	Převod na Kč podle devizového kurzu	% z průměrné hrubé mzdy	Převod na Kč podle PPP dle dat z OECD
ČS	90	0,35	90
KB	39	0,15	39
ČSOB	135	0,53	135
UCB	0	0	0
BofA	171,255	0,16	101,25
JPMC	159,838	0,15	94,5
WF	171,255	0,16	101,25
Citi	57,085	0,05	33,75
Nejvýhodnější banka / stát	UCB / ČR	UCB / ČR	UCB / ČR

Z výše uvedené tabulky č. 31 vyplývá, že nejvýhodnější variantu běžného účtu pro modelového klienta – studenta nabízí opět UniCredit Bank. Jejich účet U konto pro mladé je zcela zdarma. Student tak nezaplatí ani korunu za vedení účtu, platby kartou, výběry z bankomatů ani za platby prostřednictvím internetového bankovníctví. Ostatní sledované banky zpoplatňují pro studenty pouze výběry z bankomatu jiné banky a výběry v zahraničí. Česká spořitelna jako jediná navíc zpoplatňuje odchozí a trvalé platby. V rámci ČR nejméně výhodný běžný účet pro studenty nabízí ČSOB. Student zde za měsíc na poplatcích zaplatí 135 Kč. V rámci USA se jako „nejdražší“ studentské účty umístily ty od Bank of America a Wells Fargo, u kterých by student zaplatil 101,25 Kč. Nejlevnější účet v USA nabízí Citibank. Rozdíly mezi jednotlivými bankami nejsou výrazné. Například Česká spořitelna má takřka stejné hodnoty jako

⁷⁹ Zdroj: Vlastní zpracování

JPMorgan Chase a Komerční banka má podobné hodnoty jako Citibank. Celkově se dá shrnout, že nejlevnější a nejdražší běžný účet pro studenty nabízí banky z České republiky. Pokud opět zprůměrujeme hodnoty (podle parametru převodu na Kč podle PPP dle dat OECD) v obou zemích zvlášť, zjistíme, že v ČR zaplatí student měsíčně na bankovních poplatcích 66 Kč a v USA 82,7 Kč. Z toho vyplývá, že výhodnější běžné účty pro studenty jsou v ČR.

Závěr

Bankovní poplatky tvoří významnou část výnosů bank a v poslední době po příchodu tzv. „nízkonákladových bank“ je také banky využívají jako svou konkurenční výhodu.

Cílem mé bakalářské práce bylo porovnat úroveň bankovních poplatků v České republice a Spojených státech amerických, konkrétně jejich výši u vybraných běžných účtů, které nabízí největší komerční banky v ČR a USA a nalézt, zda nejvýhodnější běžný účet s nejnižšími poplatky nabízí české nebo americké banky. Mohu konstatovat, že tento cíl byl naplněn.

Kritérium pro volbu bankovních institucí byl jejich podíl na trhu, a proto jsem z obou zemí záměrně vybral představitele největších bank tzv. „Velké čtyřky“. Pro ČR byly vybrány bankovní instituce Česká spořitelna, Komerční banka, Československá obchodní banka a UniCredit Bank. Z USA JPMorgan Chase, Bank of America, Wells Fargo, Citibank.

Pro dosažení cíle byla nejprve použita metoda analýzy, kdy jsem analyzoval nabídku běžných účtů bank. Z každé bankovní instituce jsem vybral dva běžné účty, které se nejlépe hodily pro mé vytvořené modelové klienty - pro „běžného uživatele“ a studenta.

Pro oba tyto modely jsem přiřadil služby, které na svém běžném účtu během měsíce využívají. Díky tomu jsem zjistil, kolik měsíčně zaplatí na bankovních poplatcích u mnou sledovaných bankovních institucí. Aby bylo možné provést komparaci, bylo nutné převést výsledné hodnoty na Kč. Parametry pro komparaci byl přepočet na jednu měnu podle parity kupní síly podle údajů organizace OECD za rok 2014. Dále jsem zjistil, jak velkou část (v %) z průměrné měsíční hrubé mzdy klienta tvoří bankovní poplatky.

Výsledky komparace jasně určili, že nejvýhodnější běžný účet pro oba modelové klienty nabízí UniCredit Bank. Banka by mým modelovým klientům nestrhla ani korunu z jejich účtů na bankovních poplatcích. Je tedy možné předpokládat, že počet jejich klientů do budoucna poroste. Na příkladu jedné banky ovšem nelze soudit, že výhodnější běžné účty nabízejí české banky. Proto jsem zprůměroval výsledky v obou zemích zvlášť a přišel na zajímavé zjištění. Americké banky celkově nabízejí

výhodnější běžné účty pro „běžného uživatele“ a české banky pro změnu pro studenty. Nejnákladnější bankou pro „běžného uživatele“ byla Česká spořitelna. Klient tak musel vyčlenit 1,14 % ze své průměrné měsíční mzdy na poplatky bankám. Opět se potvrdilo, že Česká spořitelna využívá svého dominantního postavení na trhu a svým klientům účtuje vyšší poplatky. Nejnákladnější bankou pro studenty je Československá obchodní banka.

Závěrem bych dodal, že klienti bank by neměli být jejími otroky a měli by sami aktivně hledat informace, která banka jim nabídne výhodnější běžný účet s nejnižšími poplatky. Výsledky analýzy a komparace mě samotného ovlivnily a přispěly k tomu, že jako klient přejdu k jiné bance.

Summary

The topic of this thesis is „Comparison of bank fees in the Czech Republic and in the United States of America. The first chapter describes central and commercial banking of each state. The second chapter introduces the phenomenon of the bank fees. I am also defining this term. The part of this chapter is also devoted to possible historical background of bank fees. Moreover, I focused on how big was income from fees and commissions of the whole banking sector in the Czech Republic and in the US. In the third chapter I am analyzing checking accounts of each bank for my model clients. In the fourth chapter I fulfilled the main objective of this thesis which is to compare the level of bank fees in the Czech Republic and in the USA and find out which bank and state is the best for my model clients – students and individuals. The comparison is carried out based on criteria of purchasing power parity which enables us to compare countries of different currencies more precisely than exchange rate.

I found out that the bank which offers lowest banking fees on their checking accounts for the both clients is UniCredit Bank. However, from another point of view, it was obvious that lowest bank fees in general are offered by american banks.

In conclusion, I have to mention that clients of banks should be aware of the amount of bank fees which they pay to their banks and have to be more willing to change their bank if they find a better one.

Seznam pramenů a literatury

Literatura

KALABIS, Zbyněk. *Základy bankovníctví: bankovníctví obchody, služby, operace a rizika*. 1. vyd. Brno: BizBooks, 2012, 168 s. ISBN 978-80-265-0001-8.

MORRIS, Michael. *Co nesmíte vědět!*. 1. vyd. Překlad Zuzana Žáčková. Česko: Anch Books, 2012, 383 s. ISBN 978-398-1430-141.

POLOUČEK, Stanislav. *Bankovníctví*. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2013, xvi, 480 s. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 978-80-7400-491-9.

PŮLPÁN, Karel – DUCHÁČKOVÁ, Eva – MUSÍLEK, Petr a kol.: *Slovník bankovníctví, pojišťovnictví a kapitálových trhů*, Praha, Public History 1998, str. 245, ISBN: 80-902193-2 -2

PŮLPÁNOVÁ, Stanislava. *Komerční bankovníctví v České republice*. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 2007, 338 s. ISBN 978-80-245-1180-1.

REVENDA, Zbyněk. *Centrální bankovníctví*. 3., aktualiz. vyd. Praha: Management Press, 2011, 558 s. ISBN 978-80-7261-230-7.

REVENDA, Zbyněk. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. 5., aktualiz. vyd. Praha: Management Press, 2012, 423 s. ISBN 978-80-7261-240-6.

SCHLOSSBERGER, Otakar. *Platební styk*. 3. přeprac. a dopl. vyd. Praha: Bankovní institut, 2005, 368 s. ISBN 80-726-5072-6.

Legislativa

Zákon č.6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů.

Internetové zdroje

Bank of America. *Company Overview* [online]. 2015 [cit. 2015-04-19]. Dostupné z: <http://newsroom.bankofamerica.com/companyoverview>

Bank of America. *Our History & Heritage* [online]. 2015 [cit. 2015-04-14]. Dostupné z: <http://about.bankofamerica.com/en-us/our-story/our-history-and-heritage.html#fbid=GBlgVTG72aJ/hashlink=our-history---heritage>

Bankovní poplatky.com. *Bankovní poplatky a provize* [online]. 2010 [cit. 2015-03-31]. Dostupné z: <http://www.bankovnipoplatky.com/bankovni-poplatky-a-provize--vime-co-vlastne-predstavuji-10350.html>

Bankovní poplatky.com. *Kde se vzaly bankovní poplatky* [online]. 2010 [cit. 2015-04-03]. Dostupné z: <http://www.bankovnipoplatky.com/kde-se-vzaly-bankovni-poplatky-10393.html>

Bankovní poplatky.com. *Význam bankovních poplatků pro banku* [online]. 2010 [cit. 2015-03-31]. Dostupné z: <http://www.bankovnipoplatky.com/bankovni-poplatky-a-provize--vime-co-vlastne-predstavuji-10350.html>

Board of Governors of Federal Reserve System. *Assets and Liabilities of Commercial Banks in the United States (Weekly) - H.8* [online]. 2015 [cit. 2015-04-21]. Dostupné z: <http://www.federalreserve.gov/releases/h8/20150102/>

Citi. *Citi at a Glance* [online]. 2015 [cit. 2015-04-23]. Dostupné z: http://www.citigroup.com/citi/about/citi_at_a_glance.html

Citibank. *History* [online]. 2015 [cit. 2015-04-14]. Dostupné z: <http://www.citigroup.com/citi/about/history/index.htm>

Česká národní banka. *Měnová politika* [online]. 2003-2015 [cit. 2015-03-15]. Dostupné z: http://www.cnb.cz/cs/menova_politika/

Česká národní banka. *Zprávy o výkonu dohledu nad finančním trhem* [online]. 2003-2015 [cit. 2015-04-04].

Dostupné z: http://www.cnb.cz/cs/dohled_financni_trh/souhrnne_informace_fin_trhy/zpravy_o_vykonu_dohledu/index.html

Česká spořitelna. *Profil České spořitelny* [online]. 2014 [cit. 2015-04-12]. Dostupné z: <http://www.csas.cz/banka/nav/o-nas/profil-ceske-sporitelny-d00014413>

ČNB. *Seznamy regulovaných a registrovaných subjektů finančního trhu* [online]. 2015 [cit. 2015-04-21]. Dostupné z:

https://apl.cnb.cz/apljerrsdad/JERRS.WEB07.INTRO_PAGE?p_lang=cz

ČNB. *Základní ukazatele o sektorech finančního trhu* [online]. 2003-2015 [cit. 2015-04-21]. Dostupné z: http://www.cnb.cz/cs/dohled_financi_trh/souhrnne_informace_fin_trhy/zakladni_ukazatele_fin_trhu/

ČSOB. *O společnosti ČSOB* [online]. 2015 [cit. 2015-04-12]. Dostupné z: <http://www.csob.cz/cz/Csob/O-CSOB/Profil-CSOB/Stranky/default.aspx>

Federal Reserve Statistical Release. *Large Commercial Banks* [online]. 2014 [cit. 2015-04-08]. Dostupné z: <http://www.federalreserve.gov/releases/lbr/>

History of the Federal Reserve. *Federal Reserve Education* [online]. [cit. 2015-03-20]. Dostupné z: <https://www.federalreserveeducation.org/about-the-fed/history>

JPMorgan Chase & Co. *About Us* [online]. 2015 [cit. 2015-04-19]. Dostupné z: <http://www.jpmorganchase.com/corporate/About-JPMC/about-us.htm>

JPMorgan Chase & Co. *The History of Our Firm* [online]. 2015 [cit. 2015-04-14]. Dostupné z: <http://www.jpmorganchase.com/corporate/About-JPMC/jpmorgan-history.htm>

Komerční banka. *Základní informace* [online]. 2014 [cit. 2015-04-12]. Dostupné z: <http://www.kb.cz/cs/o-bance/o-nas/zakladni-informace.shtml>

Kupnisila.cz. *Parita kupní síly* [online]. 2015 [cit. 2015-04-23]. Dostupné z: <http://kupnisila.cz/parita-kupni-sily/>

Otakar Schlossberger. In: *Platební styk a poskytování platebních služeb* [online]. 2015 [cit. 2015-04-22]. Dostupné z: <http://schlossberger.sweb.cz/Podklady%20k%20prednaskam/01%20Platebn%ED%20styk%20a%20platebn%ED%20slu%9Eby.pdf>

Penize.cz. *Česká spořitelna ždímá* [online]. 2014 [cit. 2015-04-13]. Dostupné z: <http://www.penize.cz/bankovni-poplatky/289709-ceska-sporitelna-zdima!-prinesou-ji-vyssi-poplatky-vyssi-trzby>

The Structure of Federal Reserve System. *Federal Reserve Education* [online]. [cit. 2015-03-21]. Dostupné z: <https://www.federalreserveeducation.org/about-the-fed/structure-and-functions>

Wells Fargo. *About Wells Fargo* [online]. 2015 [cit. 2015-04-14]. Dostupné z:
<https://www.wellsfargo.com/about>

Wells Fargo. *Wells Fargo Today* [online]. 2015 [cit. 2015-04-19]. Dostupné z:
<https://www08.wellsfargomedia.com/downloads/pdf/about/wellsfargotoday.pdf>

Seznam zkratk

ČNB	Česká národní banka
ČR	Česká republika
EU	Evropská Unie
FED	Federální rezervní systém
OECD	Organizace pro hospodářskou organizaci a rozvoj
USA	Spojené státy americké

Seznam obrázků

Obrázek 1: Měnové distrikty Fedu	14
--	----

Seznam grafů

Graf 1: Výnosy z poplatků a provizí v České republice v letech 2004-2014 v mld. Kč .	21
Graf 2: Úrokový výnos a výnos z poplatků a provizí v letech 2004-2014 v mld. Kč	23
Graf 3: Poměr úrokového výnosu k výnosu z poplatků a provizí v letech 2004-2014...	23
Graf 4: Vývoj výnosů z poplatků a provizí v USA v letech 1993-2009 v mld. \$	25
Graf 5: Poměr úrokového výnosu k výnosu z poplatků a provizí v letech 1993-2009 v USA	26
Graf 6: Poměr úrokového výnosu k výnosu z poplatků a provizí v ČR a USA v letech 1993-2009	27

Seznam tabulek

Tabulka 1: Komerční banky v USA seřazené podle konsolidovaných aktiv k 31. 12. 2014	16
Tabulka 2: Základní fakta o České spořitelně k 30. 6. 2014	30
Tabulka 3: Vybrané poplatky České spořitelny.....	31
Tabulka 4: Vybrané poplatky běžného účtu pro studenty České spořitelny.....	32
Tabulka 5: Základní fakta o Komerční bance k 31. 12. 2014.....	33
Tabulka 6: Vybrané poplatky Komerční banky.....	33
Tabulka 7: Vybrané poplatky běžného účtu pro studenty Komerční banky.....	35
Tabulka 8: Základní fakta o ČSOB k 31. 12. 2014.....	35
Tabulka 9: Vybrané poplatky Československé obchodní banky	36
Tabulka 10: Vybrané poplatky běžného účtu pro studenty Československé obchodní banky.....	37
Tabulka 11: Základní údaje o UniCredit Bank k 31. 12. 2014.....	37
Tabulka 12: Vybrané poplatky UniCredit Bank	38
Tabulka 13: Vybrané poplatky běžného účtu pro studenty UniCredit Bank	39
Tabulka 14: Základní fakt o Bank of America k 31. 12. 2014	39
Tabulka 15: Vybrané poplatky na běžném účtu Bank of America.....	40
Tabulka 16: Vybrané poplatky na běžném účtu pro studenty, Bank of America.....	41
Tabulka 17: Základní fakta o JPMorgan Chase k 31. 12. 2014.....	41
Tabulka 18: Vybrané poplatky na běžném účtu JPMorgan Chase	42
Tabulka 19: Vybrané poplatky na běžném účtu pro studenty, JPMorgan Chase	43
Tabulka 20: Základní fakt o Wells Fargo k 31. 12. 2014	44
Tabulka 21: Vybrané poplatky na běžném účtu Wells Fargo.....	44
Tabulka 22: Vybrané poplatky na běžném účtu pro studenty, Wells Fargo.....	45
Tabulka 23: Základní fakta o Citibank k 31. 12. 2014	46
Tabulka 24: Vybrané poplatky na běžném účtu Citibank.....	46
Tabulka 25: Vybrané poplatky na běžném účtu pro studenty, Citibank.....	47
Tabulka 26: Vstupní údaje pro ČR a USA k 31. 12. 2014	48
Tabulka 27: Modelový klient - Běžný uživatel	50
Tabulka 28: Celková cena běžných účtů pro běžného klienta.....	50
Tabulka 29: Komparace bankovních poplatků na vybraných běžných účtech pro běžného klienta a vyhodnocení nejvýhodnější banky	51

Tabulka 30: Modelový klient - Student	53
Tabulka 31: Celková cena běžných účtů pro studenta.....	53
Tabulka 32:Komparace bankovních poplatků na vybraných běžných účtech pro studenta a vyhodnocení nejvýhodnější banky.....	54